

Montessorischool
de flierefluiter

SCHOOLGIDS 2021-2022

*Flied, flah, Flierefluter. Onze school is fijn.
We leren hier dat veren best verschillend mogen zijn.*

*Ik weet dit. Jij weet dat.
Iedereen die weet wel wat.
Ik help jou. Jij helpt mij.
Iedereen die hoort erbij
Op De Flierefluter
Op De Flierefluter*

*Flied, flah, Flierefluter. Lekker aan het werk.
Je hoeft het niet alleen te doen, want samen staan we sterk.*

*Ik kan dit. Jij kan dat.
Iedereen die kan wel wat.
Ik help jou. Jij helpt mij.
Iedereen die hoort erbij
Op De Flierefluter
Op De Flierefluter
Op De Flierefluter
Op De Flierefluter*

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Welkom	4
De school	5
Missie	5
Visie	5
Maria Montessori	5
De Vreedzame School	6
De school in de maatschappij	7
De kinderen	9
Onderwijs	9
Toetsing en verbetering	17
Activiteiten	21
Zorg	23
Hulp van derden	27
Veiligheid in en rond de school	28
De ouders	29
Betrokkenheid	29
Inspraak	30
Het team	31
De rol van de leerkracht	31
Vervanging bij afwezigheid van leerkrachten	31
Interne begeleiding	32
Samenstelling van het team	32
Praktische informatie	33
Algemeen	33
Financiën	35
Schoolverzekering voor leerlingen	36
Montessori peuterklas en buitenschoolse opvang (BSO)	36
Routines en regels	36

Wat te doen bij klachten?	39
Namen en adressen	41
School e-mailadressen overzicht	42
Andere adressen	42
Jaaragenda	43
Interessante websites:	43
Bijlagen	44
Bijlage 1:	44
Stichting Leergeld West-Friesland voor het schooljaar 2021-2022	44
Bijlage 2:	46
HANDLEIDING WERKWIJZE EN FUNCTIE EXTERNE VERTROUWENSPERSOON GGD HOLLANDS NOORDEN	46

Welkom

Ruim 25 jaar geleden zette ik mijn eerste stappen als professional in het basisonderwijs. In 25 jaar is veel veranderd, vak inhoud, inspectie-eisen, procedures en leerkrachtvaardigheden, allemaal zaken die zich blijven ontwikkelen. Mijn hart voor kinderen, hun ouders en mijn collega's is echter altijd op dezelfde wijze blijven kloppen. Wat is gebleven, is het werken vanuit verbondenheid, met plezier en vertrouwen.

Op onze school is sociale veiligheid een heel groot goed, net als het hebben van begrip en compassie voor elkaar. "We zijn allemaal anders en toch samen", is ons motto. Omdat wij een kleine school zijn, zijn wij ook écht samen. Bij ons op school hoort, ziet en voelt u dat wij een veilige, overzichtelijke en hechte gemeenschap vormen.

Binnen die gemeenschap werken wij vanuit het gedachtegoed van Maria Montessori. Onze school is een oefenplaats zowel voor de cognitieve- als de sociale vaardigheden. Wij geven onze kinderen de gelegenheid om letterlijk 'te doen'. Want wij zijn overtuigd van wat Maria Montessori zei:

'Niets is in de geest dat niet in de zintuigen is geweest.'

Ik nodig u uit datzelfde te doen. Maak een afspraak en kom onze school ervaren. Ik leid u met veel plezier rond.

Graag tot ziens!

Patricia Meyer
Directeur/bestuurder TVH Montessorischool de Flierefluiter

Juni 2021

*1 Voor de leesbaarheid is in deze gids gekozen voor het noemen van het kind in de 'hij' vorm. Uiteraard geldt de informatie ook voor het andere geslacht.

*2 Onze jaargroepen zijn gebruikelijk samengesteld uit drie leerjaren. In schooljaar 2021-2022 wijken we van dit organisatiemodel af vanwege het leerling-aantal. De groepen bestaan uit twee leerjaren. In de schoolgids staan groep 1-2 beschreven onder het kopje; "onderbouw", de beschrijving van groep 3-4 en 5 vindt u onder het kopje; 'middenbouw en de bovenbouw is dan 'groep 6-7 en 8.

De school

'Leer mij het zelf te doen, leer mij het samen te doen, vrijheid in gebondenheid.'

Missie

In onze missie ligt het accent op het verantwoordelijk zijn voor je eigen handelen en het bevorderen van een zo groot mogelijke zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Een zorgzame blik naar de ander en de omgeving vloeit hieruit voort. Door het samen te doen leert het kind een belangrijke vaardigheid voor de rest van zijn leven. Samen werken en respect voor de vrijheid van een ander. Naast elkaar, samen sta je sterk. We willen hiermee de kinderen, in de leeftijd 2-12, een respectvolle en kritische levenswijze bijbrengen.

Visie

De organisatie en de inhoud van ons onderwijs zijn afgestemd op het ontdekken en ontwikkelen van de talenten van ieder kind, het kind staat centraal. In de dagelijkse praktijk van het lesgeven stemt de leerkracht het pedagogisch handelen en de begeleiding van de kinderen op elkaar af. Dit moet leiden tot evenwichtige, zelfstandige en zelfverantwoordelijke mensen. Ouders en school werken hierin samen, ouders ondersteunen de uitgangspunten van de school en dragen zo samen verantwoordelijkheid. De school wil optimale condities scheppen waaronder het Montessorionderwijs gegeven kan worden. We willen de inzet, kennis en bekwaamheden van de leerkrachten afstemmen op de inhoudelijke en organisatorische doelen van de school.

Kinderen van verschillende leeftijden zitten bij elkaar in één groep. In deze heterogene groepen leren de kinderen respectvol met elkaar omgaan. Wij hanteren hierbij de regel: allemaal anders, en toch samen! Hierbij is de positieve grondhouding van de leerkracht van belang om de kinderen te vormen op sociaal-emotioneel, cognitief en creatief gebied.

Voorop staat altijd de ontwikkeling van het kind. Hiernaast wordt ons onderwijs gevormd door de kerndoelen en de referentieniveaus vanuit de overheid. We maken kritisch gebruik van nieuwe trends, passen deze toe mits ze binnen onze visie op onderwijs en opvoeding passen. De school wil optimale condities scheppen waaronder het Montessorionderwijs gegeven kan worden. We willen de inzet, kennis en bekwaamheden van de leerkrachten afstemmen op de inhoudelijke en organisatorische doelen van de school. Dit alles binnen de (financiële) kaders die de overheid aan de scholen oplegt.

Onze missie en visie vinden we terug in het systeem wat is ontwikkeld door Maria Montessori en in de Vreedzame School, deze gebruiken we als basis om op verder te bouwen.

Maria Montessori

'Help mij het zelf te doen' - Maria Montessori

Maria Montessori was een Italiaanse arts, die zich haar hele leven heeft ingezet voor wat zij 'de rechten van het kind' noemde. Met deze rechten doelde ze op onderwijs en opvoeding wat gericht is op een volledige en vrije ontplooiing, op eigen tempo en naar zijn eigen mogelijkheden. Het kind krijgt zo de kans een gelukkig mens te worden, levend in harmonie met zichzelf en in overeenstemming met zijn capaciteiten.

Zelfstandigheid

Niemand hoeft een kind te leren lopen of praten; ieder kind heeft van nature de drang om 'groot' te worden. Het 'groot' worden, het uitgroeien tot een onafhankelijke persoonlijkheid, moet het kind zelf doen. Daarom is het volgens Maria Montessori zo belangrijk dat het kind de vrijheid krijgt om

zelf zijn omgeving te ontdekken en zelf dat te doen wat binnen zijn mogelijkheden ligt. Daarbij is de hulp van volwassenen in zijn omgeving onontbeerlijk. De zin 'Help mij het zelf te doen' omvat de kern van de begeleiding van de zelfstandigheid van een kind. Leerkrachten op een Montessorischool besteden veel aandacht aan de ontwikkeling van de zelfstandigheid.

Wij leren de kinderen hoe zij zelf allerlei zaken kunnen oplossen. Van veters strikken tot een weekplanning maken. Een kind krijgt die hulp en instructie die het op dat moment nodig heeft. Dit houdt in dat in een groep van het ene kind meer verwacht wordt dan van het andere kind. De verwachtingen zijn passend bij de mogelijkheden van het kind.

Kindgerichtheid

De eerste levensjaren van het kind zijn voor zijn ontwikkeling van het allergrootste belang. Allerlei indrukken prikkelen het kind om zich te ontwikkelen. De kwaliteit van de omgeving is naast (o.a.) het karakter en de aanleg, bepalend voor de ontwikkelingsmogelijkheden. Het is belangrijk dat de prikkels een positief karakter hebben en tegemoet komen aan de basisbehoeften. Daarnaast is het van groot belang dat het kind begeleid wordt bij het ontwikkelen van zijn zelfstandigheid, op weg van een hulpeloos wezen tot een onafhankelijke persoonlijkheid. Zowel de ouders als de school ziet het als taak de kinderen die aan hen zijn toevertrouwd de nodige hulp te bieden. Het kind kan zich daardoor ontwikkelen tot een zelfstandige persoonlijkheid, die de verantwoordelijkheid kan en wil dragen voor zichzelf, zijn omgeving en de samenleving waarvan hij deel uitmaakt. Voor onze school is het gedachtegoed van Maria Montessori daarbij een leidraad.

Wij streven ernaar dat elk kind zich kan ontwikkelen in zijn eigen tempo en in overeenstemming met zijn eigen mogelijkheden. De school kent een grote afstemming naar de kinderen toe. Er is sprake van onderwijs op maat, hetgeen onder andere blijkt uit het aanbieden van de leerstof gebaseerd op de individuele leerlijn, gebruik van adaptieve software en het werken met groepsplannen.

Pedagogisch klimaat

Een kind kan zich alleen goed ontwikkelen wanneer het zich prettig en veilig voelt op school. Dit positieve pedagogische klimaat wordt gezien als een eerste voorwaarde om tot leren te kunnen komen. Het is daarom erg belangrijk dat het pedagogisch klimaat op onze school goed is. De inspecteur schreef er in een van zijn rapporten het volgende over: Ons onderwijs streeft naar een evenwicht tussen de verstandelijke, sociale, emotionele en creatieve ontplooiing van de kinderen. Kinderen kunnen alleen goed werken als ze zich prettig voelen. Een goed pedagogisch klimaat vinden wij een absolute voorwaarde.

Uit inspectie rapport mei 2019:

'Tekenend is de respectvolle wijze waarop leraren en leerlingen met elkaar omgaan. De hand waarmee alle leerlingen 's ochtends worden verwelkomd en 's middags worden uitgeluid is hiervan een illustratief voorbeeld. In de groepen heerst dan ook een goed pedagogisch klimaat.'

Materiaal

Het speciaal ontwikkelde montessorimateriaal speelt een belangrijke rol binnen het montessorionderwijs. Jarenlange ervaring leert dat het aantrekkelijke materiaal kinderen stimuleert en hen de gelegenheid geeft langere tijd zelfstandig en geconcentreerd te oefenen. In al onze groepen wordt met montessorimateriaal gewerkt. De montessori-materialen worden aangevuld met materialen uit de reguliere methodes die wij ook gebruiken.

De Vreedzame School

Wij zien het programma van de Vreedzame School als goede aanvulling op onze montessori-visie. De Vreedzame School is een programma wat sociale competentie en democratisch burgerschap bevordert. Het programma helpt onze school een gemeenschap te vormen waarin we streven naar een veilige sfeer. Een sfeer waarin we de leerlingen actief aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor elkaar, hun omgeving, voor de schoolgemeenschap en de samenleving.

Door de Vreedzame School besteden we aandacht aan de basale sociaal-emotionele vaardigheden en burgerschapscompetenties, die wenselijk zijn in een democratische samenleving. Te denken valt hierbij aan: het zich kunnen verplaatsen in een ander, op een democratische manier met elkaar beslissingen nemen, openstaan voor verschillen tussen mensen, constructief conflicten oplossen, omgangsvaardigheden en verantwoordelijkheid nemen voor de gemeenschap. Het aanbod van de Vreedzame School bestaat uit wekelijkse lessen, eenduidig rolmodel gedrag van alle medewerkers van onze school, school-brede toepassing van De Vreedzame School afspraken, diverse commissies (mediatoren, leerling raad, werkgroep) en scholing van de leerkrachten.

Onze school dient een school te zijn waar alle kinderen zichzelf kunnen zijn en zich veilig en prettig voelen. Als kinderen zich vrij en veilig voelen, kunnen zij tot leren komen. We doen veel om sociale veiligheid te bevorderen en om ongewenst gedrag, zoals pesten, te voorkomen. In geval van pestproblematiek hebben wij diverse interventies die wij, afhankelijk van de context, inzetten.

Verantwoordelijkheid

Wij leren de kinderen wat verantwoordelijkheid is. Voor een kleuter ligt dit op een ander gebied dan voor een kind uit de bovenbouw. Door beetje bij beetje te leren omgaan met verschillende vrijheden, ontwikkelen de kinderen hun verantwoordelijkheidsbesef. De kinderen zijn onder andere vrij om zelf de volgorde van de vakken te kiezen. Vanaf groep 5 worden de kinderen hierbij ondersteund door een dag- of weekplanning. Dit doen wij zodat de kinderen beetje bij beetje leren wat hun eigen verantwoordelijkheden zijn ten opzichte van hun eigen werk.

De leerlingen werken vanaf groep 3 ook met hun eigen doelenmap. De kinderen hebben per periode overzicht op de doelen waar zij aan werken. Leerlingen weten waar zij aan moeten werken en blikken ermee terug op het verloop van hun leerproces. Een aantal keer per jaar voeren de leerlingen een leergesprek met hun leerkracht. In het leergesprek wordt besproken hoe de leerling zich voelt, ontwikkelt, welke doelen het heeft en wordt de leerling uitgenodigd de leerkracht

Leerlingenparticipatie

Op onze school vinden we het belangrijk dat onze leerlingen bij de school betrokken zijn en worden. Betrokkenheid versterkt de motivatie tot positief gedrag. We leren kinderen verantwoordelijk te zijn voor elkaar en betrekken hen bij het verbeteren van onze school.

We hebben verschillende vormen van leerlingenparticipatie. Als vanzelfsprekend helpen en ondersteunen de kinderen elkaar in de klas en klas overstijgend. De oudere kinderen hebben taken bij vieringen (bv. Sinterklaas, Vossenjacht), bij schoolactiviteiten zoals de open dag, zij bieden spelbegeleiding aan bij de kleuters en een aantal kinderen is opgeleid tot mediator. Deze leerlingenmediatoren helpen bij het oplossen van conflicten. Op onze school is een leerlingenraad actief. In deze raad wordt groep 5 t/m 8 vertegenwoordigd door een zelf gekozen klassenvertegenwoordiging.

De school in de maatschappij

‘Onderwijs vanaf het begin van het leven zou het heden en de toekomst van de maatschappij werkelijk kunnen veranderen.’ - Maria Montessori

De rol van de omgeving

Alle ontwikkelingen die het kind in de eerste levensjaren doormaakt, vinden plaats in wisselwerking met de omgeving waarin het kind opgroeit. Ouders, broertjes, zusjes en andere familieleden, maar ook het land en de cultuur en de school waar het kind opgroeit, maken deel uit van die omgeving. Op school scheppen de leerkrachten een omgeving die prikkelt tot leren. Kinderen vinden hier materialen en activiteiten die passen bij hun ontwikkeling en belangstelling. De kinderen kunnen hun

omgeving vrij verkennen en experimenteren met de dingen die ze daar tegenkomen. Hierdoor is de kans groot dat kinderen hun aangeboren nieuwsgierigheid kunnen behouden. De leerkracht draagt zorg voor de inrichting van de voorbereide omgeving. De kinderen dragen medeverantwoordelijkheid voor het verzorgen en in stand houden hiervan.

Leefgemeenschap

De school is een leefgemeenschap van kinderen, leerkrachten en ouders. Iedereen heeft een taak in het geheel en heeft de verantwoordelijkheid zijn of haar stukje daarin zo goed mogelijk te realiseren. In het samenwerken met elkaar is het belangrijk gelijkwaardigheid en wederzijds respect na te streven. Wij leren de kinderen in de praktijk van alledag respectvol met elkaar om te gaan. Het kind leert onder andere hoe het hulp vraagt, biedt en ontvangt. De begeleiding op dit gebied heeft tot doel het creëren van een veilige en zorgzame omgeving waarin elk kind zich goed kan ontwikkelen. Maria Montessori zegt: 'Jouw vrijheid eindigt waar de vrijheid van de ander begint.' Ons beleid omtrent pesten grijpt terug op deze uitspraak. Er zijn afspraken over de aanpak van (vermeend) pestgedrag, deze staan uitgebreid beschreven in het Sociaal Veiligheidsplan, dit ligt ter inzage bij de directie. Wel willen we hier graag vermelden dat er gebruik gemaakt wordt van het M5 programma. Met dit programma worden meldingen over pesters geregistreerd. Deze meldingen helpen om pesters en gepesten de juiste begeleiding te geven. Meldingen worden gedaan via de speciale meldknop op de website van de school. Leerlingen vullen een formulier in, dit kan over pestgedrag waar zij zelf slachtoffer van zijn of pestgedrag waar anderen slachtoffer van zijn.

Een leerkracht:

'Sommige kinderen denken, dat het kind direct wordt aangesproken na de melding. Echter het is om de pesterijtjes beter in kaart te krijgen /brengen.. Voor de pesters geeft het een mooie kans om te stoppen. Zorgen dat hun naam niet meer genoemd gaat worden.'

De school als ontmoetingsplaats

Wij vinden het belangrijk situaties te creëren waarbinnen onze kinderen kennis maken met de meer kwetsbare kinderen en/of volwassenen in onze samenleving. Wij werken bijvoorbeeld samen met Leekerweide, Rentree en Stichting Vluchtelingenwerk en geven mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke belemmering en taalachterstand, de mogelijkheid om werkervaring op te doen. Daarnaast bieden wij kinderen die in het speciaal basisonderwijs geplaatst zijn de mogelijkheid om in contact te blijven met kinderen die bij ons regulier onderwijs volgen.

Burgerschap

Onze afstemming van de begeleiding van de kinderen moet hen brengen tot evenwichtige, zelfstandige en verantwoordelijke mensen. Dit gebeurt onder andere door de begeleiding naar zelfstandigheid en verantwoordelijkheid in de heterogene klassen. In deze begeleiding gaat het om de competentie om met andere kinderen/mensen om te gaan en het bevorderen van de basiswaarden van onze democratie. Door de dagelijkse leermomenten in de vertrouwde schoolklas worden de kinderen voorbereid op deelname aan onze samenleving. Specifieke kennis van onze en andere samenlevingen komen bij ons kosmisch onderwijs aan bod.

De kinderen

Onderwijs

Groepen

In een montessorigroep zitten kinderen van verschillende leeftijden bij elkaar, in een heterogene groep, waardoor zij op veel verschillende manieren met elkaar kunnen samenwerken, elkaar kunnen helpen en van elkaar kunnen leren. Doordat een kind altijd een keer de jongste, de middelste en de oudste is in een klas, vindt dit samenwerken, elkaar helpen en respecteren op een hele natuurlijke en vanzelfsprekende manier plaats. Om een evenredige verdeling van het aantal kinderen tot stand te brengen, zijn de groepen in het schooljaar 2021-2022 samengesteld uit twee leerjaren. We werken met groep 1-2,3-4,5-6 en een 7-8.

Vrijheid van werkkeuze

Tijdens het dagelijkse werken in de groep wordt tegemoet gekomen aan de belangstelling van een kind. De kinderen kiezen zelf hun eigen werk. In principe kunnen ze zelf bepalen wanneer en hoelang ze met bepaald werk bezig willen zijn. De vrije werkkeuze houdt in dat de kinderen de volgorde van de vakken kiezen. Vanaf groep 5 werken de kinderen met overzichten uit hun eigen leerlijn-pakket. Als blijkt dat een kind moeite heeft met plannen wordt het werkboekje ook door de leerkracht gebruikt om samen met een kind een weekplanning te maken.

Hieronder noemen we een aantal activiteiten die in de verschillende bouwen plaatsvinden. Het is geen uitputtende lijst, het geeft weer wat er zoal in een bepaalde bouw gebeurt. De peuterklas is groep 0, de onderbouw is groep 1 en 2, de groep 3, 4 en de bovenbouw is groep 5 en 6, 7 en 8.

Zelfredzaamheid

De kinderen worden vanaf de peutergroep zoveel mogelijk gestimuleerd in hun zelfredzaamheid. Kinderen kiezen activiteiten op basis van hun eigen interesse. Opruimen is een gezamenlijke activiteit van de kinderen en de pedagogisch medewerkers. Kinderen leren handelingen als hun jas aan- en uitdoen en het zelf naar het toilet gaan zelfstandig uit te voeren. Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen wordt telkens een beetje meer gevraagd aan het kind op het gebied van zelfredzaamheid. Het kind krijgt hierdoor meer zelfvertrouwen en het gevoel van competent zijn wordt ontwikkeld.

Peuterspeelgroep is spelend leren

In samenwerking met kinderopvangbureau Berend Botje bieden wij onderwijs en opvang aan kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. In deze peuterklas wordt gewerkt volgens de onderwijsvisie van Maria Montessori. Berend Botje gaat er namelijk vanuit dat elk kind van nature nieuwsgierig is en de wereld om zich heen wil ontdekken. Een rijke speel- en leeromgeving is een belangrijke voorwaarde om te experimenteren en te onderzoeken. De inrichting van de ruimte en het aanbod van materialen is, naast de kinderen zelf en de pedagogisch medewerker, heel belangrijk voor een optimale ontwikkeling; de ruimte is als het ware een derde pedagoog.

Het is belangrijk dat kinderen van jongs af aan leren dat zij voor hun omgeving moeten zorgen en dat ze er zelf verantwoordelijk voor zijn. Zo leren ze spelenderwijs hun eigen speelgoed en

Een medewerker van Berend Botje:
'Nu Berend Botje binnen de Montessorischool gevestigd is, kunnen wij onze normen en waarden van de organisatie nog meer uitvoeren in de praktijk en kijken wij nog beter naar het individuele tempo van ieder kind om bij ieder kind zo goed mogelijk aan te sluiten.'

materiaal op te ruimen. Ze leren tafels schoonmaken, stof afnemen, de vloer te vegen en de planten water te geven. Uiteraard doen de pedagogisch medewerkers voor hoe dat moet en helpen ze de peuters de taken zelf te doen. In de peuterspeelgroep krijgen kinderen de mogelijkheid om zich spelenderwijs op alle belangrijke gebieden te ontwikkelen. De opvang in de groep biedt bij uitstek de gelegenheid om vaardigheden te oefenen waar kinderen thuis minder de kans toe krijgen. De pedagogisch medewerkers zijn speciaal opgeleid om kinderen te begeleiden bij het spelen en stimuleren in hun ontwikkeling. Er is met name aandacht voor de volgende ontwikkelingsgebieden van kinderen.

Onderbouw is de basis

In de kleuterklassen wordt gebruik gemaakt van speciaal ontworpen montessorimateriaal. Dit materiaal is te verdelen in:

- zintuiglijk materiaal;
- huishoudelijk materiaal;
- cognitief of intellectueel materiaal (dit wordt verder toegelicht bij cognitief onderwijs).

Naast het montessorimateriaal maken we gebruik van expressiematerialen, puzzels, de watertafel, de bouw- en de huishoek.

Zintuiglijk materiaal

Met het zintuiglijk materiaal leert het kind beter waarnemen. Met de roze toren, de bruine trap en de rode stokken maakt het kind reeksen en krijgt het inzicht in afmetingsverschillen. De gehoorokers en kleurspoelen vallen onder sorteermateriaal. Een hulpmiddel bij het oefenen van zelfstandig aan- en uitkleden zijn de aankleedrekken, bijvoorbeeld het ritssluitingrek, het veterrek en het knopenrek. Bij al deze oefeningen wordt tevens de grove en fijne motoriek ontwikkeld. De tekenfiguren zijn er om de fijne motoriek te bevorderen. Dit is een oefening voor het leren schrijven.

Huishoudelijk materiaal

Het is belangrijk, dat kinderen leren dat zij mede zorg en verantwoordelijkheid dragen voor hun omgeving. Zo leren zij o.a. het gekozen werk zelf op te ruimen. Tafels schoonmaken, stof afnemen, de vloer vegen, planten water geven, ramen wassen en kasten op orde houden horen hier ook bij. Al deze activiteiten zijn vooral ook een oefening voor de grove en fijne motoriek. Het kind leert hoe het materiaal gehanteerd moet worden. Dit kan tijdens een algemene les, dat is een les voor de hele groep, of een individuele les.

Middenbouw is de bestendinging

Wanneer een kind in de middenbouw komt, ziet het naast vele nieuwe materialen ook materialen waarmee het in de onderbouw heeft gewerkt. De kinderen kunnen dus gewoon doorwerken met het materiaal dat ze kennen uit de onderbouw. Zodoende is er sprake van een doorgaande lijn. Kinderen beginnen in de middenbouw met het werken met een planning en bijvoorbeeld het bijhouden van de werkjes die ze hebben gedaan. Dit bevordert de zelfredzaamheid.

In de middenbouw is ook een duidelijke taakverdeling in de zorg voor het lokaal. Samen zorgen de kinderen en de leerkracht ervoor dat het lokaal een prettige plek blijft om in te leren.

Bovenbouw is de verdieping

Het zelfstandig werken en plannen van het werk neemt in de bovenbouw een grote plaats in en bereidt met name de kinderen uit groep 8 goed voor op het voortgezet onderwijs.

De kinderen werken zowel zelfstandig, in tweetallen als in groepjes. De kinderen leren zelfstandig hun werk te plannen met behulp van een planning. De leerkracht stuurt en corrigeert in dit proces. In een werkboekje noteert het kind zijn dagelijks werk. De leerkracht geeft alle kinderen instructie en daar waar nodig ontvangt het kind via het werkboekje opdrachten. De leerkracht geeft dan aan welke opdrachten gedaan moeten worden. Het krijgen van specifieke opdrachten is afhankelijk van de ontwikkeling van het kind. De kinderen in de bovenbouw werken aan de hand van hun eigen leerlijnenpakket.

De Vreedzame School toegepast

De Vreedzame School werkt aan de hand van zes blokken die binnen alle groepen gelijk lopen. Zo neem je in een school als gemeenschap allemaal tegelijk deel aan een zelfde thema maar op het eigen niveau van de kinderen. Op deze manier leert iedereen binnen de school dezelfde sociale taal spreken. De zes blokken zijn:

- we horen bij elkaar
- we lossen ruzies zelf op
- we hebben oor voor elkaar
- we hebben hart voor elkaar
- we dragen allemaal een steentje bij
- we zijn allemaal anders

Een leerkracht:

‘Doordat we het schoolbreed doen en iedereen ongeveer dezelfde les geeft in de week, kunnen we op het schoolplein, maar ook in de gymles de kinderen aanspreken op hun gedrag. Kinderen gaan dan inzien dat iedereen dezelfde taal spreekt.’

Peuterspeelgroep is spelend leren

In de peuterspeelgroep krijgen kinderen veel gelegenheid om te spelen met bekende leeftijdsgenoten. Ze oefenen en verfijnen hun sociale vaardigheden onder begeleiding van de pedagogisch medewerker. Ze leren langzamerhand steeds beter samen te spelen, naar elkaar te luisteren, op elkaar te wachten en dingen met elkaar te delen. De pedagogisch medewerkers stimuleren met behulp van de suggesties van De Vreedzame School, kinderen actief tot interactie, te observeren, leren kinderen zelf conflicten op te lossen, grijpen in als dat nodig is en geven het goede voorbeeld. Zij maken samen met de kinderen een veilige en vertrouwde groepssfeer, waarbinnen de kinderen een schat aan sociale kennis en vaardigheden opdoen.

Onderbouw is de basis

Het programma van de Vreedzame School bevat activiteiten en lessen voor onze kleuters. Bij de lessen wordt veel gebruik gemaakt van illustraties en de handpoppen Aap en Tijger. Om het succes van de Vreedzame School te vergroten vinden wij het belangrijk dat de kinderen thuis over wat zij geleerd hebben kunnen vertellen. Daar gebruiken wij de kletskaarten voor, deze kletskaarten zijn bedoeld voor ouders. Op de kaarten staan voorbeeldvragen en informatie waarover ouders met hun kind kunnen ‘kletsen’.

Middenbouw is de bestendinging

Kinderen in de middenbouw wordt geleerd hoe ze conflicten kunnen voorkomen, hoe zij zelf een conflict kunnen oplossen en in geval dat niet lukt kunnen zij gebruik maken van een leerling mediator.

Om het succes van de Vreedzame School te vergroten vinden wij het belangrijk dat de kinderen thuis kunnen vertellen over wat zij geleerd hebben. Daar gebruiken wij de zogenaamde kletskaarten voor, deze kletskaarten zijn bedoeld voor ouders. Op de kaarten staan voorbeeldvragen en informatie waarover ouders met hun kind kunnen ‘kletsen’.

Bovenbouw is de verdieping

Uiteraard werken wij in de bovenbouw ook met het programma van de Vreedzame School. De indeling van de blokken komt overeen met die van de overige klassen. Groot verschil in de bovenbouw is de aandacht die besteed wordt aan social media, democratisch burgerschap en de overstap naar het voortgezet onderwijs.

Cognitief onderwijs/ rekenen en taal

Het cognitieve onderwijs is simpel gezegd taal en rekenen. Er zijn vele stappen genomen in de peutergroep en de onderbouw voordat de kinderen aan het formele taal en reken onderwijs beginnen. In de peuterspeelzaal leren kinderen al spelenderwijs hun cognitieve vaardigheden

gebruiken en vergroten. De onderbouw laat kinderen kennis maken met cijfers en letters, dit alles op een speelse manier.

In dit deel van de schoolgids wordt kort toegelicht hoe het cognitief onderwijs bij montessorischool de Flierefluiter is opgebouwd. Per cognitief onderdeel zal de wijze waarop in de bouwen dit onderwijs wordt aangeboden, worden beschreven.

Taal

Peuterspeelgroep is spelend leren

In de peuterspeelgroep is er veel aandacht voor de spraak- en taalontwikkeling van kinderen. De pedagogisch medewerkers benoemen voortdurend wat ze zien en doen. Ze hebben regelmatig korte gesprekjes met kinderen over wat hen bezig houdt. Er wordt veel voorgelezen en gezongen met de kinderen. Dit vergroot de woordenschat en stimuleert kinderen om te gaan praten. De pedagogisch medewerkers hebben hier ook een signaleringsfunctie. Mocht een kind achterlopen in de spraak- of taalontwikkeling, dan zullen zij in overleg met de orthopedagoog de ouders adviseren om bijvoorbeeld contact op te nemen met een logopedist. Hierdoor is de kans kleiner dat kinderen met een spraak- of taalachterstand naar de basisschool gaan.

Onderbouw is de basis

Cognitief materiaal

Het cognitief montessorimateriaal dat gebruikt wordt in de onderbouw is ontwikkelingsmateriaal. Het doel van dit materiaal is het kind te helpen bij de ontwikkeling door een omgeving te bieden, die zelfwerkzaamheid bevordert, zodat het kind via eigen activiteit tot ontplooiing van de ontwikkeling kan komen. Door het gebruik van het montessorimateriaal worden de fouten door de kinderen zelf gecorrigeerd. Dat noemen we controle van de fout.

In de onderbouw zijn schuurpapieren letters voor het voelen, benoemen en automatiseren van de letters van het alfabet. We merken dat een kind gevoelig is voor het leren van letters doordat een kind bijvoorbeeld zijn/haar naam wil schrijven. Met de letterdozen worden korte woordjes gelegd met de letters die het kind herkent. Elk kind heeft een letterkaart, waarop aangetekend staat welke letters het kind kent. In deze fase is het kind nog niet in staat om de woordjes terug te lezen. Het leren van de letters is gebaseerd op het horen van de klank. Het duurt een poos, afhankelijk van het individuele tempo, voordat het kind echt kan lezen. De ontluikende geletterdheid van de kinderen wordt verder o.a. gestimuleerd door groepslessen. We werken met de methode 'Fonemisch Bewustzijn' dit legt nadruk op de vaardigheden rondom klanken en letters. Deze zijn een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling van geletterdheid en dragen bij aan een goede leesstart in de middenbouw.

De kleuters ervaren de taaloefeningen als spelletjes in de kring en zijn enorm betrokken. Vaak horen ouders dit thuis terug. Als de kinderen zelf letters willen schrijven, kunnen zij dit doen op een schoolbordje, in een bakje zand of op ongelinieerd papier. De fijne motoriek is meestal nog niet dusdanig ontwikkeld, dat de kinderen tussen lijntjes kunnen schrijven.

Middenbouw en Bovenbouw

Veilig Leren Lezen

De Veilig Leren Lezen methode gaat verder op de manier waarop in de onderbouw met letters omgegaan wordt. Deze methode leert de kinderen steeds één nieuwe letter bij. Deze letter wordt geleerd in combinatie met de al geleerde letters en door te luisteren, kijken, schrijven en ordenen. Woorden worden met dezelfde methodiek aangeleerd. Daarbij wordt gebruik gemaakt van beweging en spelend leren om de letters eigen te maken.

Taal: Doen!

De Montessori taalmethode 'Taal: doen!' wordt gebruikt voor taallessen. Met deze methode willen we kinderen uitnodigen om actief, vlot en gevarieerd met taal aan het werk te gaan, er is voor ieder kind een interessante opdracht. Het kind wordt overzicht geboden op eigen vorderingen en alle stof die zij nog moeten behandelen. Karakteristiek voor 'Taal: doen!' is het beleven, begrijpen en

beheersen van taal. De taallijn doet bij kinderen beroep op zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, van de kinderen want taal is overal. Taal; Doen! is het middel om de Nederlandse taal eigen te maken en jezelf doelen te stellen. Kinderen kunnen hun creativiteit goed botvieren op diverse werkjes uit deze kast. Taal is leuk, wanneer je het Doet!

Nieuwsbegrip

De methode 'Nieuwsbegrip' wordt ingezet voor het begrijpend lezen. 'Nieuwsbegrip' biedt teksten aan die iedere week door de makers samengesteld worden. De teksten sluiten naadloos aan bij actuele gebeurtenissen. De teksten variëren in 4 niveaus zodat het ook goed aansluit bij het vaardigheidsniveau van de kinderen. Fijne aan Nieuwsbegrip is dat er een archief is, waar kinderen digitaal uit kunnen werken om woordenschat en begrijpend lezen te oefenen.

De lessen 'Nieuwsbegrip' worden klas overstijgend in niveaugroepen aangeboden. Dit houdt in dat de kinderen voor de instructie samen komen met de kinderen uit een andere klas. Dit kan in hun eigen lokaal zijn maar ook in een ander lokaal.

Mede door Nieuwsbegrip is Max Verstappen inmiddels populair bij de jeugd en zijn de dames meer geïnteresseerd geraakt in voetbal. De discussie punten zijn leuk om te behandelen.

Daarnaast wordt er aandacht besteed aan vrij lezen. Er is een voorleeswedstrijd waar kinderen vrijwillig aan mee kunnen doen en strijden om de eer de beste voorlezer uit de bovenbouw te zijn.

Schrijven

Het leren lezen en schrijven hangt samen. Tegelijkertijd met het leren lezen van de letters, leren de kinderen de letters schrijven. Naast het goed leren schrijven van de letters wordt er vooral gelet op een juiste schrijfhouding en een juiste schrijfrichting. Tot en met groep 8 blijven de kinderen methodisch schrijven. In het begin met potlood, vanaf groep 5 met vulpen. De schrijfmethode die wij gebruiken heet 'Pennenstreken' en sluit aan bij onze leesmethode 'Veilig Leren Lezen'.

Middenbouw is de bestendinging

Nog beter leren lezen is een van de belangrijkste activiteiten in de middenbouw. Net als in de onderbouw is er prachtig, voor montessorionderwijs ontwikkeld, lesmateriaal, voor de kinderen beschikbaar. Bijvoorbeeld de leeszinnen, waarbij de kinderen de handeling moeten uitvoeren die er beschreven staat, de letterdozen, waarmee de kinderen hun eigen verhalen bedenken of het montessori pijlmateriaal dat wordt gebruikt bij zinsontleding. Dit materiaal wordt naast 'Taal: doen!' en 'Nieuwsbegrip' gebruikt.

Elke middenbouwgroep heeft een eigen klassenbibliotheek voor het vrij lezen. Daar staan de leesboeken gerangschikt naar moeilijkheidsgraad (avi-niveau). De kinderen lezen uit deze boeken of lenen boeken uit de schoolbibliotheek.

Bovenbouw is de verdieping

In de bovenbouw wordt voor de taallessen verder gewerkt met de methode 'Taal: doen!' en 'Nieuwsbegrip'. Met Taal Doen!, laten wij de leerlingen taal beleven, begrijpen en beheersen. De leerlingen krijgen taalvaardigheden aangeleerd en kunnen als verwerking bijvoorbeeld kiezen om een boekpresentatie te houden, een schoolkrant te maken of een presentatie te geven. De standaard onderdelen als dictee zijn ook aanwezig in deze methode. Met Nieuwsbegrip wordt de begrijpend lezen vaardigheid van leerlingen gestimuleerd. Iedere week staat er een tekst centraal over een actueel onderwerp. De hele klas heeft hetzelfde onderwerp en iedere leerling heeft een tekst die past bij het eigen leesniveau. Alle leerlingen in de bovenbouw volgen hun eigen leerlijn.

Rekenen

Peuterspeelgroep is spelend leren

In de peuterspeelgroep krijgen kinderen de gelegenheid om hun basisvaardigheden te ontwikkelen. Er wordt bijvoorbeeld geleerd welke vormen en kleuren er zijn, ze oefenen de dagen van de week of het tellen. Niet alle kinderen zullen dit eigen gemaakt hebben als ze van de peuterspeelgroep naar de basisschool gaan, het is belangrijk dat kinderen die er aan toe zijn de gelegenheid krijgen hun talenten te ontwikkelen. Dit legt een basis voor hun verdere ontwikkeling. We bieden de kinderen speciaal ontwikkeld montessori peutermateriaal aan, zodat zij spelenderwijs kennis maken met de montessorimaterialen die zij in de kleuterklas verder zullen ontdekken.

Onderbouw is de basis

Het rekenmateriaal in de onderbouw heeft een duidelijke opbouw. Er is veel materiaal om het getalbegrip te bevorderen: telbakjes, rekenstokken, cijfers en fiches en kralenstaafjes. Er zijn schuurpapiercijfers om cijfersymbolen te voelen en benoemen. Wanneer het kind de cijfers goed herkent, kan het verder werken met de getalrekken en het honderdbord. Al het rekenmateriaal is aantrekkelijk voor de kinderen, omdat het concreet is. Veel kinderen kunnen met dit materiaal al kleine sommen maken.

Middenbouw en Bovenbouw

Getal & Ruimte

Ons rekenonderwijs wordt in de midden- en bovenbouw vormgegeven door de montessori rekenmateriaal en de methode Getal & Ruimte. Getal & Ruimte is een methode die goed aansluit bij onze manier van werken. De methode is zo ingericht dat er iedere week gewerkt wordt aan één onderwerp, bijvoorbeeld optellen over het tiental, de tafel van 4, of breuken. De leerlingen oefenen op hun eigen niveau, uit het boek werken of met de adaptieve software. Voor de kinderen die rekenen moeilijk vinden is er ruim voldoende oefening met de rekenvaardigheden. Voor de sterke rekenaars zijn er uitdagende en verdiepende opdrachten. Zo is rekenen voor iedereen leuk! Deze rekenlessen worden klas overstijgend in niveau groepen aangeboden. De kinderen komen voor instructie samen met een aantal kinderen uit de andere groep. Het kan zijn dat de instructie in het eigen lokaal wordt gegeven of dat de kinderen in hun eigen lokaal blijven. De rekenmethode combineren we met het werken met montessori rekenmateriaal, zoals het gouden materiaal, het fiches spel en het getallenrek. Daarnaast gebruiken we de adaptieve online rekensoftware Reken tuin, dit past zich aan het niveau van het kind aan. Wanneer een kind een aantal dezelfde opgaven goed heeft gemaakt, krijgt het automatisch moeilijkere opgaven voorgeschoteld. Andersom geldt hetzelfde. Twee keer per jaar wordt het niveau van de kinderen getoetst met behulp van landelijke genormeerde toetsen. Kinderen die extra hulp nodig hebben krijgen specifieke opdrachten om hiermee te werken. Het is ook mogelijk dat kinderen specifieke ondersteuning krijgen van onze expert op het gebied van rekenonderwijs.

Middenbouw is de bestendiging

In de middenbouw is het belangrijk zoveel mogelijk te oefenen met de basis getalbewerkingen. Uit onderzoek blijkt het belang van een goede beheersing van de optel- en vermenigvuldigtafels. Daarom organiseren we voor de kinderen uit groep 3 een wekelijks rekenspelletjes uit de methode Met sprongen vooruit. De inzet van ouders is hierbij onmisbaar.

Bovenbouw is de verdieping

De bovenbouw maakt ook gebruik van de methode Getal & Ruimte. Voor de bovenbouw focust deze methode zich verder op het eigen maken van de verschillende rekenvaardigheden. Voor ieder kind wordt dit aangepast op het eigen niveau.

Kosmisch onderwijs

In het montessorionderwijs heet wereldverkenning 'kosmisch onderwijs'. Door het kosmisch onderwijs moet bij kinderen het inzicht ontstaan, dat de feiten en verschijnselen waar ze mee te maken hebben, nooit als losse fragmenten bestaan, maar als delen van een groter geheel. Er moet zich bij hen een brede kijk op dit grotere geheel ontwikkelen, waaruit tenslotte een visie op de wereld en het wereldgebeuren kan voortvloeien. De kinderen leren verbanden zien in situaties die verwondering en bewondering opwekken.

DaVinci

Voor ons kosmisch onderwijsaanbod gebruiken we in alle groepen als basis de DaVinci methode.

De lesmethode DaVinci is de nieuwe en eigentijdse methode voor wereldverkenning.

De methode biedt onderwijs in 22 thema's aan, waarbij de kerndoelen in een samenhangend geheel aan de orde komen. Behandeld worden de kerndoelen die vallen onder 'Oriëntatie op jezelf en de wereld', de 50 vensters uit de Canon van de Nederlandse geschiedenis, 21st century skills, wereldburgerschap en burgerschapsvorming. Dit wordt als geheel aangeboden in één centrale les per week. Een thema duurt een aantal weken. Na de wekelijkse klassikale les kunnen de kinderen middels de zeer uiteenlopende verwerkingen (werkblok, werkbladen, proefjesbladen, computeropdrachten) met de lesstof aan het werk. Dat zal gemiddeld nog eens 1,5 uur per week in beslag nemen.

De verwerkingen variëren in werkvorm en worden individueel, groepsgewijs of klassikaal aangeboden. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de principes van coöperatief leren, zodat het een afwisselende werkvorm is en er een meerwaarde zit in het samenwerken. Voorbeelden hiervan is het leren kennen van sterke en minder sterke kanten van jezelf en elkaar. De werkvormen en stof worden vanzelfsprekend aangeboden op een passend niveau voor onderbouw, middenbouw en bovenbouw.

Doordat DaVinci's lessen telkens een andere aanbiedingsvorm en werkwijze hebben, worden kinderen steeds opnieuw uitgedaagd. Zo kan de ene les beginnen met een verhaal en een andere met een scheikundig experiment. We maken bij de lessen gebruik van het digitale schoolbord en van concreet materiaal, zodat kinderen binding met de werkelijkheid blijven ervaren. Het is prettig dat de lessen helemaal uitgeschreven zijn en dat er een overzicht is voor de beschikbare materialen. Het is een echt Montessori methode; wij kunnen de uitdaging aangaan om de Taal: Doen! opdrachten er ook bij te betrekken. Zo sluiten de opdrachten nog beter aan bij de kinderen. De leerkrachten zijn heel blij met deze methode en dat werkt voor de kinderen in hun voordeel.

Onderbouw is de basis

In de onderbouw zijn de thema's herfst, winter, lente en zomer. Wekelijks worden er lessen gegeven en de kinderen hebben zelfstandige activiteiten zoals het maken van een werkblad, knutsel en een tekening. Er worden verschillende groepsactiviteiten ondernomen zoals het werken in de schooltuinen.

Middenbouw is de bestending

In de middenbouw zijn de onderwerpen die aan bod komen bijvoorbeeld: wereld in de toekomst, van ridder tot ruimtevaart en het leven in het water. Het maken van verhalen en werkstukken is hierbij een belangrijk onderdeel. Kinderen maken graag werkstukken over onderwerpen die hun interesse hebben, waarbij de leerkracht het samenwerken stimuleert. Een spreekbeurt is ook onderdeel van ons kosmisch onderwijs. Het schoolreisje maakt deel uit van een project vanuit het kosmisch onderwijs, we zullen de onderwerpen die aan bod komen integreren in het schoolreisje.

Bovenbouw is de verdieping

In de bovenbouw staan bijvoorbeeld de volgende thema's centraal: Grieken & Romeinen, Middeleeuwen, Indianen, Vikingen, Tijd, Maori's, Aziaten. Bij deze thema's worden verschillende elementen betrokken. Bij het thema Grieken en Romeinen gaat het niet alleen over de geschiedenis van het Romeinse Rijk, maar ook over de uitvindingen die toen gedaan zijn en hoe die werken.

Tijdens een project maakt een kind een werkstuk over een aspect van het thema zelf of over een onderwerp dat met het project samenhangt. De kinderen presenteren hun werkstukken aan hun klasgenoten.

Bewegingsonderwijs

Peuterspeelgroep is spelend leren

De peuterspeelgroep beschikt over een ruime binnen- en buitenruimte waar de kinderen de ruimte hebben om te bewegen. Het spel- en ontwikkelingsmateriaal en de speeltoestellen nodigen kinderen uit tot bewegen. Ze kunnen hun energie kwijt en oefenen hun grove motoriek. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen spelenderwijs om bijvoorbeeld op één been te staan, te rennen, te huppelen, te klimmen en te klauteren. Maar ook het samenspel met groepsgenootjes daagt uit tot grof motorisch spel.

In de peuterspeelgroep worden regelmatig activiteiten aangeboden waarbij kinderen hun fijne motoriek oefenen. De kinderen leren bijvoorbeeld om propjes te maken, papier te scheuren en te verven. Spelenderwijs leren de kinderen de juiste pengreep aan. Er is veel speelgoed dat de fijne motoriek aanspreekt, denk aan het rijgen van kralen of het maken van puzzels. Om de fijne motoriek en zelfredzaamheid van kinderen te vergroten zullen wij hulpmiddelen aanbieden die zij ook in de kleuterklas tegenkomen, denk hierbij aan een ritssluiting rek en een knopenrek.

Onderbouw is de basis

In het speellokaal wordt elke week door de leerkracht bewegingsonderwijs gegeven. Deze lessen zijn gebaseerd op de methode die wij gebruiken: Bewegingsonderwijs in het speellokaal. De volgende verschillende bewegingsthema's komen aan bod: balanceren, glijden, springen, duikelen, klimmen, stoei-spellen, mikspellen en tikspellen. Er worden bewegingslessen op muziek gegeven onder andere Dansspetters en Streeplopen. Voor muziek maken we onder andere gebruik van de bronnenboeken: 'Een fluitje van een cent' en 'Eigenwijs'.

Onze vakleerkracht bewegingsonderwijs ondersteunt de leerkrachten in de onderbouw met het voorbereiden en samenstellen van uitdagende lessen. De vakleerkracht geeft zelf één keer per week een bewegingsles aan de kinderen in de onderbouw. De overige lessen worden door de onderbouwleerkracht verzorgd.

Op het schoolplein wordt er altijd geoefend met de grove motoriek. Kinderen in de leeftijd van twee tot zes jaar leren met hun hele lichaam, door te ervaren en door te doen. De volgende aspecten komen bij bewegingsonderwijs ook nog aan bod: sociaal-emotionele ontwikkeling door samen spelen, ruimtelijk inzicht (een voorwaarde voor het leren rekenen), uitbreiding van de woordenschat en uiteraard de ontwikkeling van de motoriek.

Middenbouw en Bovenbouw

De groepen 3 t/m 8 krijgen 2x per week lessen bewegingsonderwijs in naastgelegen sporthal de Opgang. De loopafstand naar onze gymlocatie betreft derhalve slechts 1 minuut. De lessen duren 60 minuten. Voor het vak bewegingsonderwijs beschikt de school over een vakleerkracht.

De gymkleding is een sportbroek, een sportshirt (géén balletpak) en indoor sportschoenen. Wanneer kinderen niet mee kunnen doen met de les, bijvoorbeeld vanwege een blessure, dan blijven deze kinderen op school of krijgen ze een regeltaak in de gymles. Net als in de onderbouw komen de volgende aspecten bij bewegingsonderwijs aan bod: sociaalemotionele ontwikkeling door samen spelen, ruimtelijk inzicht (een voorwaarde voor het leren rekenen), uitbreiding van de woordenschat en ontwikkeling van de motoriek. Deze aspecten worden spelenderwijs bijgebracht bijvoorbeeld door spellen als 'James Bond', 'Mario gym' en de favoriet 'Verstopperkje in het donker'. Er is ook aandacht voor

Leerling citaten:

'Yes! Vandaag is mijn lievelingsdag, we gaan verstopperkje in het donker doen!!!!',

'Ik dacht dat ik dit niet kon, maar nu lukt het toch!'

'Ik durfde het eerst niet, maar na wat hulp durf ik het nu wel!'

uithoudingsvermogen, met de 'piepjestest' wordt dit getest. Niet iedereen vindt dit een leuk onderdeel maar er zijn ook kinderen die dit geweldig vinden!

Door gebruik te maken van de mogelijkheid om te filmen met een iPad kunnen kinderen zichzelf terugzien. Ze kunnen dan heel goed zien wat ze kunnen verbeteren bij bijvoorbeeld sprongen, op deze manier kunnen ze sneller leren. Het steeds herhalen van oefeningen zorgt ervoor dat kinderen vooruitgaan en dat is mooi om te zien.

Kinderen vinden het fijn om bewegingsonderwijs te krijgen, de vakleerkracht geeft een greep uit de reacties die ze krijgt:

Creatieve vakken

Creatieve ontwikkeling

Vanaf de peuterspeelgroep worden de kinderen gestimuleerd om hun creativiteit tot uiting te brengen. Er wordt met allerlei materialen gewerkt om de kinderen uit te dagen tot het uiten van creativiteit. Bij activiteiten waar dans en muziek centraal staan, wordt de creativiteit van kinderen gestimuleerd. Berend Botje biedt pedagogisch medewerkers, voor de peutergroep, de mogelijkheid om zich hierin te scholen. Er worden veel cursussen aangeboden om de pedagogisch medewerkers te leren hoe zij de creativiteit van kinderen kunnen stimuleren.

Vanaf de onderbouw wordt de kinderen verschillende kunstzinnige werkvormen aangeboden. De leerkrachten volgen hierbij vooral de seizoenen, in de middenbouw en bovenbouw wordt bij DaVinci aandacht besteed aan creatieve werkvormen. Expressiewerk dat door de kinderen gecreëerd is, wordt geëxposeerd in de klas of in de hal.

Expressie, muziek en cultuur

Wekelijks vinden er verschillende expressieactiviteiten op het gebied van toneel, tekenen, knutselen en zingen plaats. We maken gebruik van verschillende bronnenboeken, die als inspiratie voor onze handvaardigheid- en tekenlessen dienen. Voor een structureel aanbod van muziekonderwijs en expressie hebben we een samenwerkingsovereenkomst met Kzing. De docent van Kzing verzorgt voor de kinderen muziek-, dans-, theater- en expressielessen. Een leerkracht uit de bovenbouw zegt:

Een leerkracht:

'Ik ben zelf totaal niet muzikaal dus ik ben heel blij met de KZing lessen. De kinderen krijgen op een eenvoudige manier liedjes aangeleerd en er is tijd voor drama. De kinderen zijn altijd enthousiast om mee te doen en ik kijk graag naar de lessen.'

Op de Flierefluiter wordt kunstzinnige vorming o.a. toegepast als:

- wezenlijk element bij kosmisch onderwijs, als een zelfstandig expressiemiddel (gericht op de ontwikkeling van kunstzinnige/creatieve vermogens van kinderen)
- toegepast werk (een bijdrage aan een leeractiviteit, ofwel een meerwaarde aan zelfgeschreven teksten)
- belevingselement (kijken naar beeldende kunstuitingen: theater, film, luisteren naar muziek en het (voor)lezen van kinderliteratuur).

Zo nodig/mogelijk halen we de kunst in de school of bezoeken we musea. Verder werken we samen met Stichting De Blauwe Schuit en MAK-Blokweer om ons aanbod op gebied van cultuur- en natuur te versterken.

Toetsing en verbetering

Kinderen

De resultaten van het onderwijs

Kinderen ontwikkelen zich volgens bepaalde ontwikkelingsfasen, deze fasen vormen voor ons het uitgangspunt bij de begeleiding. onderling varieert. We proberen met de variatie in aanleg, tempo, interesse en thuissituatie van de kinderen goed om te gaan en de kinderen door de

geïndividualiseerde werkwijze te bieden wat ze nodig hebben. In eigen tempo en met hun eigen aanleg kunnen ze zich ontwikkelen en de leerkracht begeleidt hen daarbij.

De meeste kinderen volgen de gewone ontwikkelingsgang, er zijn ook kinderen voor wie de leerroute duidelijk gewijzigd wordt met ander werk: méér, moeilijker of gemakkelijker. Het kan mogelijk zijn dat de vrije werkkeuze minder wordt en dat de leerkracht meer bepaalt welk werk er door de kinderen gedaan wordt. In bepaalde gevallen krijgt een kind uit de midden- of bovenbouw een dag- of weektaak.

Alle kinderen worden begeleid en gestimuleerd en we proberen elk kind op het niveau te brengen dat haalbaar is. Tijdens de hele basisschoolperiode worden de kinderen gevolgd in hun ontwikkeling. Voor de leerstofonderdelen lezen, rekenen en spelling worden methode gebonden en landelijk genormeerde toetsen (Cito) gebruikt. De toetsen geven een beeld van de vooruitgang van de kinderen bij deze onderdelen. De uitkomsten worden onder andere gebruikt om de ouders te informeren over de ontwikkeling van hun kind. Dit wordt beschreven in de verslagen, die worden besproken met de ouders. Deze verslagen geven informatie over de kwaliteit van het werk, het niveau waarop het kind werkt en de werkhouding. De kinderen worden niet alleen beoordeeld in een systeem van onderling vergelijken, er wordt vooral gekeken naar de mogelijkheden en inzet van het individuele kind.

Groepen 3 t/m 7

De beoordeling en de bespreking van de werkzaamheden van het kind vinden plaats in het licht van de mogelijkheden van ieder kind individueel. Er worden op onze school geen rapportcijfers gegeven. De ouders ontvangen twee keer per schooljaar een verslag van de vorderingen van het kind op school, waarna zij de gelegenheid hebben om dit verslag samen met de leerkracht te bespreken. Alle kinderen maken methode-gebonden toetsen en landelijk genormeerde Cito toetsen. Verder in dit hoofdstuk staat een toetsenschema.

De ontwikkeling van een kind wordt met deze landelijke norm vergeleken, waarbij de groei van de vaardigheidsscores belangrijker is dan de uiteindelijke toets score. De vordering van de kinderen wordt bijgehouden in het Montessori-leerlijnenpakket van ParnasSys. Op basis van deze registratie stelt de leerkracht zijn/haar handelen en aanbod bij.

Groep 8

In groep 8 worden er verschillende stappen genomen om een goed afgewogen middelbaar schooladvies te geven aan de kinderen en hun ouders. In het begin van het schooljaar worden er twee toetsen afgenomen door OBD Noordwest. Dit zijn: de Nederlandse intelligentietest voor onderwijsniveau (NIO). De NIO geeft op basis van de geteste intelligentie en potentie van de leerling een advies over het juiste niveau van voortgezet onderwijs een kind.

Daarnaast wordt de Nederlandse Persoonlijkheidsvragenlijst-Junior (NPV-J) afgenomen. Deze test bestaat uit vragen waar ja of nee op geantwoord moet worden. De test heeft een signalerende functie. De uitkomsten van beide toetsen worden door een toetsdeskundige van OBD Noordwest besproken met de leerkracht van het kind. Daarna vindt een oudergesprek plaats over het advies voor het voortgezet onderwijs. In de maand februari wordt het advies definitief vastgesteld en gegeven aan de kinderen en hun ouders.

Rond deze tijd gaan de kinderen ook de open dagen van het voortgezet onderwijs bezoeken. Aan het einde van groep acht maken de kinderen in april/mei de verplichte eindtoets. We maken gebruik van de adaptieve toets van Route 8. De verplichte eindtoets heeft geen gevolgen voor het definitieve advies voor het voortgezet onderwijs dat al in februari vastgesteld is.

Toetsoverzicht

Onderbouw (groep 1 en 2)

- Montessorileerlijnen Parnassys
- Dyslexiescreening
- SCOL sociaal emotioneel volginstrument

Middenbouw (groep 3, 4 en 5)

- Montessorileerlijnen in Parnassys
- Dyslexiescreening
- AVI toets en DMT (Drie Minuten Toets) voor technisch lezen
- Methode gebonden toetsen Veilig leren lezen, Nieuwsbegrip en Getal en Ruimte
- Cito toets begrijpend lezen
- Cito toets rekenen/wiskunde
- Cito toets spelling
- SCOL sociaal emotioneel volginstrument
-

Bovenbouw (groep 6, 7 en 8)

- Montessorileerlijnen in Parnassys
- AVI toets en DMT
- Methode gebonden toetsen Nieuwsbegrip en Getal en Ruimte
- Cito toets spelling en werkwoordspelling
- Cito toetsen begrijpend lezen en Rekenen en Wiskunde
- Theoretisch en praktisch verkeersexamen voor groep 7
- Schoolkeuzetoetsen (NIO) voor groep 8
- De verplichte eindtoets basisonderwijs voor groep 8: Route 8
- SCOL sociaal emotioneel volginstrument

Uitstroomgegevens

In een schoolgids staan de uitstroomgegevens van een school. Bij het lezen van uitstroomgegevens bestaat volgens ons het gevaar dat gedacht wordt dat hoe meer kinderen naar het VWO gaan hoe beter de school is. De kinderen die goed hun best doen en met een VMBO advies van school gaan worden hiermee tekort gedaan. Voor ons is het vooral van belang dat een kind het advies krijgt dat overeenkomt met de mogelijkheden. We baseren ons advies op drie zaken: de Cito toetsen die het kind in de loop van de schoolloopbaan gemaakt heeft, de NIO toetsen die in het begin van groep 8 gemaakt worden en het advies van de leerkracht. Wij hechten meer waarde aan een goed gesprek met de betreffende ouders over dit advies dan aan het publiceren van uitstroomgegevens.

	20-21	19-20	18-19	17-18	16-17
VMBO	55%	40%	55%	47%	53%
VMBO / HAVO	0%	40%	18%	16%	14%
HAVO	34%	10%	18%	21%	20%
VWO	11%	10%	9%	16%	13%
OVERIG	0%	0%	0%	0%	0%

School

Activiteiten ter verbetering van het onderwijs in de school

De vorderingen van onze leerlingen wordt op verschillende manieren in kaart gebracht. Voor ieder kind wordt per vakgebied de eigen leerlijn geregistreerd. Met zogenaamde methode-gebonden toetsen en landelijk genormeerde toetsen meten wij ook welke resultaten de kinderen hebben bereikt. De methode-gebonden toetsen zijn onder andere de toetsen die horen bij Nieuwsbegrip en Getal & Ruimte. De landelijk genormeerde toetsen zijn Cito toetsen voor technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen/wiskunde. Daarnaast gebruiken we twee leestoetsen: AVI en de Drie Minuten Toets (DMT).

De uitslagen van de toetsen worden in groepsbesprekingen en teamvergaderingen besproken en geanalyseerd. Na elke toetsronde wordt een nieuw groepsplan voor het komende half jaar opgesteld met een niveau-indeling voor alle kinderen (basis-, hulp-, of plusgroep). Daarnaast vermeldt het plan welke kinderen een individueel handelingsplan hebben.

In sommige gevallen geven de uitslagen van de toetsen nog niet helemaal weer wat de begeleidingsmogelijkheden van een kind zijn. In dat geval wordt een kind individueel verder getoetst. Dit gaat in overleg met de ouders en deze toetsen worden afgenomen door de interne begeleider of een externe deskundige. De toetsen geven ons inzicht in de begeleidingsmogelijkheden van een kind en geven ons informatie over verbeteringsmogelijkheden van ons onderwijsaanbod.

Om de kwaliteit van ons onderwijs te verbeteren maken we ook gebruik van de uitkomsten van het kwaliteitsonderzoek, het oordeel van de visitatiecommissie van de Nederlandse Montessorivereniging (NMV) en de adviezen van de onderwijsinspectie.

Alle basisscholen in ons land moeten van de onderwijsinspectie een zgn. schoolplan opstellen. In dit plan vindt u alle gegevens over het onderwijskundig beleid en het personeelsbeleid. Het onderwijskundig beleid betreft de keuzes die de school maakt ten aanzien van leerstof, werkwijzen, methodes en ontwikkelingsmateriaal.

Op het gebied van personeelsbeleid gaat het om maatregelen die bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid. Voorbeelden hiervan zijn: scholing en begeleiding, verdeling van taken en werkzaamheden. Het schoolplan 2019-2023 van de Flierefluiter ligt ter inzage bij de directie.

Intern kwaliteitssysteem

Om intern de kwaliteit van ons onderwijs te meten hebben we afgelopen schooljaar met behulp van de module WMK in ons schooladministratieprogramma ParnasSys een eigen kwaliteitsmeter ontwikkeld. Het is een zelfevaluatie-instrument om gedetailleerd vast te stellen of we de basiskwaliteit (conform het laatste onderzoekskader van de inspectie) leveren. De vragenlijst bestaat uit standaard vragen die aangevuld zijn met vragen over ons specifieke montessorionderwijs. In elke schoolplanperiode worden de teamleden, de ouders en de vanaf groep 5 hiermee bevraagd over de kwaliteit van ons onderwijs. De uitkomsten worden gebruikt bij het opstellen van het nieuwe schoolplan. De laatste bevraging vond plaats in mei 2021. Voor meer informatie over de resultaten van het onderzoek kunt u op de website van de school de informatie vinden.

Extern kwaliteitssysteem

Extern zijn er verschillende metingen om de kwaliteit van ons onderwijs te waarborgen. Vanuit de overheid is er de inspectie en de NVM beoordeelt ons Montessorionderwijs. Hier vindt u een aantal citaten uit de beoordelingen van deze organisaties.

De inspectie schrijft dat: *'...er in het onderwijsaanbod veel waardevolle keuzes zijn gemaakt en verbeteringen zijn en worden systematisch doorgevoerd en geborgd. Er is een veilig klimaat en in de school en de pedagogische cultuur is sterk. Daarbij heeft het bestuur heeft goed zicht op de kwaliteit van het onderwijs en de financiën en is er goed zicht op de kwaliteitszorg.'*

De NVM schrijft dat: *'...er een duidelijk verwoordde montessorivisie in diverse documenten is die onderschreven wordt door het bestuur. De school heeft een kundig en compleet eigen ontwikkelplan. Er zijn diverse waardevolle activiteiten en organisatievormen die het doel (elkaar kennen) ondersteunen. Het is een ruime verzorgde school met rijk opgebouwde spelcircuits in de gymzaal voor de onderbouw. Naast dat kinderen de vrijheid krijgen die zij aankunnen is er een adequaat kindvolgsysteem.'*

Inhoudelijk jaarverslag

Bij aanvang van elk schooljaar doen wij verslag over ons Montessori-onderwijs. Dit verslag is speciaal voor de ouders van de Flierefluiter geschreven. Wij vertellen de ouders waar we in het afgelopen schooljaar mee bezig zijn geweest en wat we hiermee bereikt hebben. Het inhoudelijk jaarverslag

heeft ook een financieel overzicht, waarin wordt weergegeven hoe de uitgaven van de ouderbijdragen verantwoord zijn.

Het inhoudelijk jaarverslag krijgen alle ouders aan het begin van het nieuwe schooljaar. Het wordt opgenomen in het jaarboekje. Het verslag is ook in te zien op onze website.

Beleidsvoornemens

Naar aanleiding van het jaarverslag, het inspectierapport, het bezoek van de NMV en verschillende kwaliteitsonderzoeken hadden wij besloten om in het schooljaar 2021-2021 de volgende onderwerpen te verbeteren cq verder te ontwikkelen:

- Rekenmethode passend maken aan het Montessori concept
- Zorgstructuur
- Klassenmanagement in de Montessorigroep
- Leerlingvolgsysteem
- Voeren van leergesprekken
- Werken met portfolio's

Samen sta je sterk

Al geruime tijd werkt een aantal algemeen bijzondere montessorischolen in Noord-Holland onder de naam SAMON (Samenwerkende Montessorischolen Noord-Holland) met elkaar samen. Onder SAMON vallen de algemeen bijzondere montessorischolen uit Zwaag, Enkhuizen, Beverwijk en Hoofddorp. Door deze inhoudelijke samenwerking kunnen we het montessorionderwijs te versterken. Dit doen we door aan jaarlijkse bijeenkomsten voor interne begeleiders en bijeenkomsten voor de directeuren deel te nemen.

Activiteiten

Klasoverstijgende activiteiten

Verkeerslessen

In alle bouwen krijgen de kinderen verkeerslessen aangeboden op hun eigen niveau. Het zwaartepunt van ons verkeersonderwijs ligt in groep 7, zij werken met de methode 'Wijzer door het verkeer'. Alle kinderen uit groep 7 nemen deel aan het theoretisch en praktisch verkeersexamen. Kinderen die hiervoor zakken doen een week later herexamen. Al enkele jaren ligt ons slagingspercentage op 100%.

Kinderpostzegelactie en Unicefloop

Wij stimuleren de kinderen elk schooljaar om deel te nemen aan de Kinderpostzegelactie en de Unicefloop, die beiden tot doel hebben geld in te zamelen voor projecten ten behoeve van minder bedeelde leeftijdsgenoten. De Kinderpostzegelactie is in september en er wordt door kinderen uit de bovenbouw aan deelgenomen. De kinderen gaan langs de deur om kinderpostzegels en (kinder)kaarten te verkopen. De mensen die iets kopen, krijgen dit later thuis gestuurd, de betaling geschiedt via een machtiging.

In april kunnen alle kinderen aan de Unicefloop deelnemen. Deze sponsorloop is vooral bedoeld voor de kinderen uit de midden- en bovenbouw. Zij krijgen voorafgaand aan de Unicefloop een speciale les over het thema van het betreffende jaar. De opbrengst van beide acties komt ten goede aan leeftijdsgenoten in binnen- en buitenland.

Ruilbeurs

In juni houden we onze traditionele ruilbeurs. De kinderen uit de midden- en bovenbouw mogen speelgoed dat zij niet meer gebruiken mee naar school nemen om te ruilen voor speelgoed van andere kinderen. Uiteraard wordt vooraf eerst thuis overlegd wat wel en niet mee naar school genomen mag worden om te worden geruild. Het doel van deze activiteit is het samen plezier hebben. Tegelijkertijd worden de vaardigheden die tijdens De vreedzame School lessen worden

aangeleerd toegepast, namelijk: overleggen, zoeken naar een win-win situatie en iets doen om een ander blij te maken.

Sporttoernooien

We bieden op de Flierefluiter alle school-sporttoernooien aan die er in Hoorn worden aangeboden. De meeste toernooien worden op een woensdag of zaterdag georganiseerd. Soms lukt het niet om een team te vormen binnen de school en dan spelen we wel eens samen met de leerlingen van een andere school, zodat we toch gezellig mee kunnen doen. De sporttoernooien zijn altijd erg leuk en gezellig! Voorbeelden van deze buitenschoolse sportactiviteiten zijn: de scholierenveldloop, het schoolvoetbaltoernooi, het peanutbaltoernooi, het volleybaltoernooi en de avondvierdaagse. Onze beweegmanager van de school organiseert samen met de beweegmanagers van andere basisscholen in Hoorn een aanbod voor leerlingen na schooltijd. We vinden het belangrijk dat kinderen veel bewegen en sporten is een leuke vrijetijdsbesteding. In dit kader worden de kinderen ook jaarlijks gestimuleerd deel te nemen aan de activiteiten uit de Jeugd Sportpas van de gemeente Hoorn.

Kennismakingsdagen voor de bovenbouw

De bovenbouw gaat elk jaar aan het begin van het schooljaar op schoolkamp. Wij noemen dit de kennismakingsdagen (KMD), deze dagen maken een wezenlijk deel uit van de activiteiten van de bovenbouw. Alle kinderen gaan in principe mee met de KMD. Ze verblijven met de begeleidende leerkrachten en ouders drie dagen in een accommodatie ergens in Nederland. Gedurende de KMD zijn de kinderen met verschillende activiteiten bezig. De KMD hebben vooral een sociaalpedagogisch doel. Door enkele dagen met elkaar te werken, te leven en plezier te maken in een vreemde omgeving, wordt de groepsvorming en saamhorigheid in de klas sterk bevorderd. Dit geldt in het bijzonder voor de integratie van de nieuwkomers in de klas. De activiteiten van de kinderen worden gekoppeld aan een thema uit ons kosmisch onderwijs.

Afscheid groep 2, 5 en 8

De kinderen die het volgende schooljaar in een andere bouw zitten (groep 2, groep 4 en 6), nemen in de laatste schoolweek afscheid van hun klasgenootjes, zij doen dit in hun eigen klas. De kinderen nemen afscheid van hun klasgenoten en apart van hun leerkracht op een apart moment.

De kinderen uit groep 8 vieren hun afscheidsfeest met een musical. Voorafgaand aan de musical is het traditionele afscheidsdiner. De leerkrachten hebben dan voor de achtste groepers iets lekkers klaargemaakt. Leerkrachten en alle leerlingen uit groep 8 sluiten op deze wijze samen het schooljaar af. In de groep wordt ook nog aandacht besteed aan het afscheid van groep 8. Ze ontvangen een cadeau en een afscheidsboekje, dit is altijd een bijzonder moment.

Feestdagen

Pietenfeest en Sinterklaasfeest

Voorafgaand aan het Sinterklaasfeest, dat voor alle klassen georganiseerd wordt, vieren de kleuters hun Pietenfeest. De kinderen mogen verkleed op school komen en doen allerlei Piet-activiteiten. Vanwege de maatschappelijke discussie hebben wij in overleg met onze leerlingen in de bovenbouw besloten om bij het Pieten- en Sinterklaasfeest, rekening te houden met de diverse gevoelens, meningen en overtuigingen die er heersen. Dit houdt in dat onze Pieten diverse verschijningen hebben.

Kerstinstuif

Op dinsdag in de week voor de kerstvakantie houden we onze traditionele kerstinstuif voor alle kinderen. Het woord instuif geeft waarschijnlijk het beste weer welke activiteiten er in de hal op het podium plaatsvinden. Er wordt namelijk op een speelse manier aandacht besteed aan kerst, door middel van theateractiviteiten. Het is niet onze bedoeling om hiermee een bepaalde geloofsovertuiging uit te dragen, ons doel is een sfeervol en gezellig samenzijn.

Kerstdiner

Op donderdagavond in de week voor kerst organiseren we van 17.30 tot 19.00 uur het kerstdiner. De kinderen komen 'op hun kerst-best' naar school en hebben een gezamenlijke maaltijd, die door hen zelf (met behulp van de ouders) gemaakt wordt. De ouders hebben tijdens het kerstdiner de gelegenheid om, onder het genot van een non-alcoholisch drankje, in de hal van de school, de gelegenheid andere ouders te ontmoeten. Tijdens het diner wordt in de school door ouders, medewerkers en soms ook door externe vrijwilligers een kort muziekintermezzo verzorgd.

Moeder- en Vaderdag

We merken dat het steeds lastiger werd om een cadeau te maken dat aan alle vormen van gezinssamenstelling voldoet. Steeds meer gezinnen hebben een samengesteld karakter, er zijn stiefouders of andere volwassenen die een belangrijke opvoedende relatie met het kind hebben. Daarom hebben wij besloten om één keer per jaar een mooi werkje te maken rond Valentijnsdag. Het werkje kan voor iedereen zijn.

Carnaval

De ouderraad organiseert jaarlijks in de vroege avonduren een carnavalsfeest voor de kinderen uit de midden- en bovenbouw. De kinderen die hieraan mee willen doen, zijn dan van harte welkom.

Zorg

Ondersteuning

We streven ernaar dat ieder kind dat op onze school begint, een goede ontwikkeling doormaakt. We volgen de ontwikkeling van de leerlingen goed, op deze manier weten we zo precies mogelijk wat een kind aan begeleiding nodig heeft. De informatie die voortkomt uit de signalering wordt in eerste instantie door de leerkracht geanalyseerd en besproken met de intern begeleider. We signaleren door gerichte observatie, door het afnemen van toetsen (methode-gebonden en niet methode-gebonden toetsen) door consultatie van collega's en door gesprekken met kinderen en informatie van ouders. Binnen onze school zijn er diverse vormen van overleg waarbij de groep en individuele leerlingen besproken worden: groepsbesprekingen, kindbesprekingen en besprekingen in het Ondersteuningsteam.

Groepsbesprekingen

Drie keer per schooljaar houden de interne begeleider en de betreffende groepsleerkrachten een groepsbespreking. Er wordt onder andere met elkaar gesproken over de werkhouding, de mate van zelfstandigheid, de concentratie, de sociaal/emotionele ontwikkeling van de kinderen en de toetsuitslagen. Kinderen met specifieke behoeften worden uitvoerig besproken en er wordt besloten welke extra aandacht nodig is. Wanneer extra begeleiding in een plan wordt opgesteld, wordt dit met de ouders besproken.

Kindbesprekingen

Wanneer een leerkracht zich zorgen maakt over de ontwikkeling van een kind is er in eerste instantie informeel contact met een collega. Het komt daarnaast, vaak, in een bouwvergadering en groepsbespreking aan de orde. Individueel kan een leerkracht hulp vragen aan de intern begeleider. Wanneer een leerkracht zich na deze stappen nog zorgen maakt wordt het kind besproken in een kindbespreking. Dit is een formeel teamoverleg waarbij van elke groep een leerkracht aanwezig is. De ontwikkeling van een leerling wordt specifiek besproken en er worden afspraken gemaakt over de begeleiding van de leerling. Een deskundige van het Samenwerkingsverband is aanwezig bij deze besprekingen.

Ondersteuningsteam

Wanneer, na verloop van tijd, blijkt dat de extra aandacht niet het gewenste resultaat oplevert, wordt het kind besproken in een ondersteuningsteam. Voor dit overleg worden ook de ouders uitgenodigd. Het ondersteuningsteam van onze school bestaat uit de intern begeleider, een orthopedagoge, een gedragspecialist en de directeur van de school. De leerkracht van het besproken kind neemt ook deel aan de bespreking. Naast de vaste externe deskundigen kunnen verschillende andere externe deskundigen aan dit overleg deelnemen, zoals schoolmaatschappelijk werk, logopedie, fysiotherapie, GGZ e.d.

TVH Zorgteamoverleg

Vier keer per schooljaar vindt een overleg plaats tussen de directeuren en de interne begeleiders van TVH Montessorischool de Flierefluiter en TVH Jenaplanschool de Tandem, de beide scholen die deel uitmaken van de Traditionele Vernieuwingschool Hoorn (TVH). Algemene onderwerpen betreffende de zorg aan onze kinderen worden dan besproken.

Passend Onderwijs

Vanuit onze missie en visie willen wij voor alle kinderen adequaat onderwijs realiseren. Daaronder verstaan wij een bij ieder kind passend onderwijsaanbod. Zowel in pedagogisch als didactisch opzicht is dit zoveel mogelijk afgestemd op wat het betreffende kind nodig heeft. Passend onderwijs betekent dat wij rekening houden met wat wenselijk en haalbaar is voor het kind. Daarbij komen onder andere vragen aan de orde als: wat heeft het kind precies nodig, welke kennis is er al, welke knelpunten moeten worden opgelost, wie kunnen ons daarbij helpen?

Onze school ziet het als haar taak tegemoet te komen aan de ontwikkelingsbehoefte van ieder kind, maar is niet in staat dat ook altijd voor ieder kind te kunnen bieden. We zijn van veel factoren afhankelijk. Sommige kinderen zijn naar onze mening uiteindelijk beter op hun plaats in het speciaal (basis)onderwijs. Bijvoorbeeld wanneer er sprake is van een complexe ontwikkelingsbelemmering of wanneer de groep waarin een kind geplaatst zou moeten worden al veel leerlingen heeft die extra begeleiding nodig hebben. De ouders worden van onze beperkingen en keuze op de hoogte gesteld. Samen zoeken we naar een geschikte onderwijsplek voor het kind. De school heeft haar beperkingen, om de eenvoudige reden dat er grenzen zijn aan de mogelijkheden in het opvangen van (zorg)kinderen. De volgende grenzen onderscheiden wij:

- een zodanig ernstige verstoring van rust en veiligheid binnen de groep, dat het leerproces wordt belemmerd.
- in de verhouding tussen verzorging/behandeling en het onderwijsaanbod dient het onderwijs te kunnen prevaleren.
- beperkte opnamecapaciteit van zorgleerlingen ten opzicht van het totaal aantal kinderen in de klas.
- een te lage specifieke deskundigheid, waardoor een adequate opvang niet alleen op korte, maar ook op langere termijn niet mogelijk is.

Individuele leerlijn

Tot en met groep 5 proberen wij onze leerlingen zoveel mogelijk mee te laten doen aan het basisprogramma. Blijkt dat moeizaam te gaan, zelfs met een minimumprogramma, dan passen wij vanaf groep 6 het programma voor deze leerlingen aan. Deze leerlingen krijgen dan een individuele leerlijn voor één of meer vakgebieden. Om een eigen leerlijn (OPP = Ontwikkelingsperspectief) te starten moet een leerling altijd eerst in het ondersteuningsteam (OT) besproken zijn. Met de orthopedagoog wordt dan besloten om een OPP voor een leerling op te starten. Het OPP wordt opgesteld voor leerlingen die, ondanks de inspanningen van de school het fundamentele niveau niet halen. De onderwijsbehoeftes van deze groep leerlingen die het fundamentele niveau niet halen op 12 jarige leeftijd zijn verschillend. In het OPP staat het te verwachten uitstroomniveau en de onderbouwing daarvan. De onderbouwing bevat de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijsproces.

Trajectbegeleiders

In het samenwerkingsverband De Westfriese Knoop is een ondersteuningsstructuur afgesproken. De stappen van de ondersteuningsstructuur kunt u lezen in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Dit is te vinden op de website van de Westfriese Knoop onder het kopje 'documenten'. Wanneer de school te maken krijgt met een ondersteuningsvraag van een leerling die meer vraagt dan de basisondersteuning, zal de school het ondersteuningsteam inschakelen. De trajectbegeleider kan zo nodig ook betrokken worden. De trajectbegeleiders zijn in dienst van het samenwerkingsverband. Zij ondersteunen school en ouders bij het onderzoeken van de mogelijkheden voor passende ondersteuning. De trajectbegeleider coördineert ook een eventuele plaatsing naar het speciaal (basis)onderwijs.

Zorgplicht

Zorgplicht betekent dat de school waar een kind wordt aangemeld de best passende onderwijsplek voor dit kind moet vinden als zij die zelf niet kan bieden. Dit gaat in overleg met de ouders. De school houdt rekening met de onderwijsbehoeftes en mogelijkheden van het kind, maar ook met de bredere situatie rondom het kind en het gezin. Zo hoeven ouders van kinderen met een ondersteuningsbehoefte deze moeilijke beslissing niet alleen te maken. U vindt de aanmeldingsprocedure en het stroomschema op de website van de Westfriese Knoop.

Begeleiding hoogbegaafde kinderen

Meer- en hoogbegaafde kinderen hebben een specifieke onderwijsbehoefte. In hun sociale en -cognitieve ontwikkeling lopen zij vooruit op hun leeftijdsgenoten. Hoogbegaafde kinderen hebben veel ondersteuning nodig bij het 'leren leren'. Zij hebben behoefte aan een grote hoeveelheid complexe stof. Omdat het voor hoogbegaafde kinderen belangrijk is in contact te komen met gelijkgestemden hebben we een structurele mogelijkheid gecreëerd om een groep van meerkunners of hoogbegaafde kinderen extra te begeleiden door een deskundige. Deze leerkracht heeft een aanvullende opleiding gericht op de begeleiding van meerkunners en hoogbegaafde kinderen gevolgd. In een kleine groep wordt complexe- en uitdagende lesstof aangeboden. Een onderdeel van het aanbod is metacognitieve vaardigheden en executieve functies (doelen stellen, plannen, reflecteren) en sociale emotionele aspecten (zelfvertrouwen, motivatie, samenwerken, doorzetten, plannen en evalueren) trainen. Ieder halfjaar wordt de begeleiding geëvalueerd door leerkrachten, ouders en kinderen.

Leerlingen die in aanmerking komen voor extra begeleiding zijn kinderen die:

- beschikken over een in aanleg aanwezig potentieel om tot uitzonderlijke prestaties te komen, behorend bij de beste 10%, op één of meerdere begaafdheidsgebieden
- beschikken over een hoge intelligentie in combinatie met een creatief denkvermogen
- gemotiveerd zijn voor deelname aan onze plusklas

Samenwerkingsverband de Westfriese Knoop

Om zo veel mogelijk leerlingen dicht bij huis onderwijs te kunnen bieden, werken de scholen die bij elkaar in de omgeving staan met elkaar samen in een zogeheten knooppunt. De scholen delen expertise met elkaar en zetten waar mogelijk gezamenlijke professionalisering op. Zij kunnen voor leerlingen met dezelfde ondersteuningsvraag samen de ondersteuning organiseren. Het kan ook voorkomen dat een ondersteuningsvraag de mogelijkheden van de huidige school overtreft, maar dat de ondersteuning wel gegeven kan worden op een andere school in de buurt. Het knooppunt wat in onze regio bestaat is de Westfriese Knoop. Alle scholen voor primair onderwijs in de regio West Friesland, inclusief de scholen voor speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs, zijn verenigd in samenwerkingsverband de Westfriese Knoop. Heeft u vragen of wilt u meer informatie over passend onderwijs voor uw kind; op de website van samenwerkingsverband De Westfriese Knoop vindt u informatie, links en het volledige ondersteuningsplan: www.dewestfrieseknoop.nl. Daarnaast heeft het samenwerkingsverband een speciaal informatiepunt voor ouders. Van maandag tot en met woensdag is dit informatiepunt telefonisch te bereiken op nummer: 0229-57 49 01. U kunt hier terecht met al uw passend onderwijsvragen.

Schoolondersteuningsplan

Alle scholen hebben de wettelijke verplichting een schoolondersteuningsprofiel op te stellen, conform de inhoudelijke eisen die de onderwijsinspectie stelt. Ons samenwerkingsverband maakt hiervoor gebruik van het online Schoolondersteuningsprofiel van Perspectief op School. Dit Schoolondersteuningsprofiel wordt jaarlijks herzien, waardoor onze school en samenwerkingsverband De Westfriese Knoop over een actueel overzicht beschikt van onderwijskundige informatie in relatie tot passend onderwijs.

Perspectief op School geeft inzicht in de ondersteuning die onze school een leerling kan bieden, in de ambities die wij hebben om ons te ontwikkelen en hoe die ontwikkeling verloopt. Deze ondersteuning is vastgelegd in een schoolrapportage. Voor ouders is er een beknopte ouderrapportage beschikbaar waarin wordt samengevat welke ondersteuning wij uw kind kunnen bieden op onze school.

De ouders als partner

De ouders van een leerling en de school zijn gelijkwaardige partners bij het maken van keuzes in het onderwijsaanbod en de ondersteuning. Zij worden bij elke stap in het proces betrokken, bij de schoolkeuze en de inhoud van de ondersteuning. De ouders zijn immers ervaringsdeskundige, daarom zijn zij vaste partner in het ondersteuningsteam. Door al vroeg met de ouders samen te werken ontstaat een compleet beeld van de mogelijkheden en behoeftes van de leerling. In het belang van hun kind wordt aan ouders gevraagd om alle relevante informatie te delen, bijvoorbeeld informatie van medische specialisten of gedragstherapeuten.

Zorgmeldingen

Het komt helaas voor dat wij signalen ontvangen waaruit blijkt dat het met het kind thuis niet goed gaat. De zorgen om het kind zijn reden tot actie. Wanneer er sprake is van kindermishandeling, en indien er sprake is van opvoedingsproblemen of problemen in het ontwikkelingsverloop van het kind, verdienen kind en ouders steun en hulp. Alert zijn op het welzijn van kinderen is gerechtvaardigd. Wanneer leerkrachten zich zorgen maken over de (thuis)situatie van een van de leerlingen, bespreken zij dit met directie en interne begeleiding. De ouders worden vroegtijdig geïnformeerd over de zorg die een leerkracht ervaart.

Meldcode huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Wanneer wij op school een vermoeden hebben dat een leerling mogelijk slachtoffer is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, dan handelen wij zoals beschreven staat in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze meldcode is te vinden op school en op de site:

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode.

Het is voor scholen verplicht om een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling te hebben. De meldcode is een stappenplan waarin staat hoe iedereen die met kinderen werkt kindermishandeling signaleert en meldt.

Verwijsindex

Als school zijn wij aangesloten bij de verwijsindex. De verwijsindex is een digitaal systeem waarin een professional kan aangeven dat zij betrokken is bij uw kind en dat zij zich zorgen maakt. Deze registratie bevat geen inhoudelijke informatie maar het wordt duidelijk welke andere hulpverlener zich mogelijk ook actief met de situatie van het kind bezig houdt. Als een andere professional ook een signaal afgeeft, ontstaat er een 'match'. Na een match kunnen zij met elkaar en met u overleggen hoe het kind het beste ondersteund kan worden.

Het gebruik van de verwijsindex draagt bij aan effectiever samenwerken rondom het kind. Wanneer wij ons zorgen maken over uw kind en wij een registratie zullen doen in de verwijsindex, zullen wij dat met u bespreken en krijgt u daarvan van tevoren bericht.

Hulp van derden

Opvoedspreekuur GGD Hollands Noorden

Het opvoedspreekuur is voor ouders, verzorgers en beroepskrachten met vragen of zorgen over het opvoeden of de ontwikkeling van kinderen van 0-19 jaar. Iedereen heeft wel eens een vraag hierover door samen te brainstormen komt u eerder tot een ander inzicht en/of een oplossing. Het spreekuur is laagdrempelig. U kunt een afspraak maken via tel. 088-0100555 op werkdagen tussen 08.30 en 16.30 uur.

Preventieve groepsvoorlichting

Naast het individuele aanbod biedt GGD Hollands Noorden in samenwerking met 1.Hoorn een uitgebreid groepsaanbod voor alle ouders/verzorgers. De kracht van deze bijeenkomsten is een combinatie van herkenning en theoretische achtergrondinformatie door de cursusleider. Er zijn eenmalige workshops bijv. Leren luisteren, Zandkastelen (voor kinderen in echtscheiding situaties). Lezingen zijn bijv. De kracht van positief opvoeden, zelfvertrouwen en sociale vaardigheden stimuleren bij kinderen. Cursussen bijv. Peuter in Zicht, Positief Opvoeden, Beter omgaan met Pubers, Rots en Water (voor kinderen). Voor het uitgebreide aanbod, meer info en aanmelden zie www.ggdhollandsnoorden.nl/cursussen.

1.Hoorn

In Hoorn is één centraal punt waar een team van deskundigen samenwerkt en graag met u meedenkt over uw vraag. In het team Jeugd binnen 1.Hoorn werken professionals van verschillende organisaties. Ze bieden begeleiding en ondersteuning aan gezinnen en kinderen die het opvoeden, opgroeien of op orde houden van hun leven (tijdelijk) niet op eigen kracht kunnen. Samen met u maakt de jeugd- en gezinswerker een plan, zo nodig kunnen zij andere organisaties inzetten om de juiste hulp op maat voor u te regelen. U kunt 1.Hoorn bereiken via [Gemeente Hoorn - Zo werkt 1.Hoorn](http://www.gemeente-hoorn.nl/zo-werkt-1-hoorn) of 0229 252200. Deze ondersteuningsvormen worden door de gemeente Hoorn gefinancierd.

Themaspreekuur Echtscheiding

Als u uit elkaar gaat, komt er veel op u af. Om u op weg te helpen, is er het themaspreekuur Echtscheiding van 1.Hoorn. U kunt hier terecht voor vele verschillende vragen, bijvoorbeeld: Hoe vertellen wij de kinderen dat we gaan scheiden? Hoe voorkom ik miscommunicatie bij een echtscheiding? U kunt een afspraak maken via 0229-252200

GGD en JGZ

GGD Hollands Noorden is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor 17 gemeenten in het noorden van de provincie Noord-Holland. Voor de gemeenten bewaken, beschermen en bevorderen wij de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in Noord-Holland-Noord. De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) maakt onderdeel uit van de GGD. Het doel van de JGZ is bijdragen aan een gezonde en veilige opgroeisituatie van jeugdigen, als individu en als groep. De JGZ volgt de lichamelijke en sociaal-emotionele ontwikkeling van alle kinderen (0-18 jaar). De onderwerpen waar de JGZ zich mee bezighoudt zijn heel verschillend. Voorbeelden zijn: gezondheid, groei, voeding, pesten, zindelijkheid, opvoedingsvragen en ziekteverzuim.

Op de website staat beschreven wat de JGZ op scholen doet en voor u kan betekenen. Aan iedere school is een JGZ-team verbonden.

Contactgegevens:

GGD Hollands Noorden

Bezoekadres: Hertog Aalbrechtweg 22

Postadres: Postbus 9276, 1800 GG Alkmaar

Telefoon: 088- 0100 550

E info@ggdhn.nl

W www.ggdhn.nl

Veiligheid in en rond de school

Om onze organisatie goed te laten verlopen zijn routines, regels en afspraken onmisbaar. Verderop in de schoolgids staan de regels en routines uitgebreid beschreven. Ouders en leerkrachten geven samen het goede voorbeeld, de veiligheid binnen onze school en in de directe omgeving is een zaak van ons allemaal. Een scala aan regels moet er voor zorgen dat uw kind veilig naar school toe kan en daar ook veilig verblijft. Zonder deelgenoot te zijn van deze veiligheid, blijven regels nietszeggende zinnen op papier. Daarom streven wij er op onze school naar om veiligheid een zaak te laten zijn van u, van de school en van uw kind. De school is samen met de ouders verantwoordelijk voor het goede voorbeeld en alleen met elkaar kunnen wij de kinderen leren zich veilig en verantwoordelijk te gedragen. Voor zichzelf en ook naar elkaar. Ten aanzien van het gedrag bestaat er op school een protocol wat ter inzage op de school aanwezig is.

Dit protocol vertegenwoordigt onze waarden en normen die wij uitdragen in onze omgang met elkaar. Vervolgens gaat veiligheid natuurlijk ook gepaard met een aantal voorschriften die gevolgd moet worden vanuit de wet. Hiervoor is door het bestuur van onze school een Arbobeleid samengesteld, waaraan wij ons als school conformeren. In het Arbobeleid wordt gesproken over de instrumenten die wij moeten inzetten om de veiligheid met betrekking tot de zogenaamde harde risico's te garanderen en beheersen. Denk hierbij aan de brandveiligheid, veiligheid van het gebouw, arbeidsvoorwaarden ter bevordering van het klimaat en het welzijn van de leerkracht en de leerlingen. Jaarlijks doet de school verslag van de ontwikkelingen en de stand van zaken op het gebied van Arbo en veiligheid aan het bestuur en de Medezeggenschapsraad.

Op onze school is een aantal Bedrijfshulpverleners dat tot taak heeft om bij calamiteiten te handelen. Deze mensen werken volgens het ontruimings- en calamiteitenplan, dit plan ligt op school ter inzage. Jaarlijks worden op de school meerdere ontruimingsoefeningen gehouden en wordt de school gecontroleerd op gebreken en/of verbeterpunten met betrekking tot de veiligheid.

De ouders

Betrokkenheid

In de opvoeding van ieder kind nemen ouders en school een belangrijke plaats in. De opvoeding thuis en op school hoort eigenlijk vloeiend in elkaar over te lopen. In de visie van Montessori zijn opvoeding en onderwijs onlosmakelijk met elkaar verbonden. Ouders en leerkrachten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor alle aspecten van de opvoeding van het kind. Het is belangrijk dat opvoeders vertrouwen uitstralen en hebben in het eigen kunnen van het kind. Ouders en leerkrachten moeten het kind die voorwaarden bieden in een zo optimaal mogelijke en veilige omgeving, waarin het kind voldoende uitdaging vindt, passend bij het ontwikkelingsniveau van het kind.

De rol van de ouders

Volwassenen kunnen het kind helpen door goed te kijken naar wat het kind onderneemt en waar het behoefte aan heeft en daar op in te spelen. Ouders creëren thuis ruimte voor activiteiten waarmee het kind zich kan ontwikkelen, maar stellen waar nodig grenzen. Het is waardevol als ouders daarbij de eigenheid van het kind voor ogen blijven houden en het liefdevol en behoedzaam begeleiden tot volledige ontplooiing.

Om zich op school veilig en vrij te voelen heeft een kind het vertrouwen van ouders in de school en de leerkracht nodig. Wij vragen ouders in geval van onvrede en zorg, dit in eerste instantie zonder betrokkenheid van het kind met de leerkracht of de directie te delen. Afhankelijk van de leeftijd kan het kind zelf in een tweede fase betrokken worden. Wij vragen ouders op neutrale, liefst positieve wijze over de leerkracht te spreken.

Informatievoorziening aan ouders over het onderwijs en de school

De ouders worden op verschillende manieren ingelicht over het onderwijs en de school. Na aanmelding vinden er twee kennismakingsgesprekken plaats. Op vaste momenten in het schooljaar vinden oudergesprekken (naar aanleiding van de rapportage en bij de wisseling van bouw), klassen ouderavonden, klassen visite momenten plaats. Op verzoek van de leerkrachten of ouders vinden er ook tussentijdse gesprekken plaats.

Iedere 2 weken worden ouders over schoolzaken geïnformeerd middels het nieuwsbulletin van de school: de INFO. In de INFO is steeds een agenda opgenomen van activiteiten die plaatsvinden. Op de website staat een planning van het volledige schooljaar. De communicatie tussen school en ouders is geregeld via SocialSchools. Via dit digitale systeem houden ouders zelf hun actuele contactgegevens bij en kunnen ze absentiemeldingen en verlofaanvragen doen. De inschrijving van ouderhulp tijdens bijzondere activiteiten wordt via SocialSchools door de leerkrachten geregeld. Ouders worden bij ons op school in de gelegenheid gesteld om 'op visite te komen'. Op bepaalde dagdelen wordt de klas opengesteld voor de ouders. Iedere ouder, of ouderpaar, is in dat dagdeel van harte welkom om een half uur in de klas van hun kind mee te kijken. Ze kunnen even een tijdje met de klas 'meedraaien' en op deze manier de sfeer proeven en zien hoe alles reilt en zeilt in de klas van hun kind. De periode waarin dit kan wordt via SocialSchools bekend gemaakt.

Ouderhulp

Regelmatig wordt de ouders via intekenlijsten in SocialSchools en/of via de INFO gevraagd of ze willen meehelpen bij een activiteit. Deze hulp kan bijvoorbeeld bestaan uit het begeleiden van een groepje kinderen tijdens een excursie of schoolreisje, maar ook uit het meehelpen bij creatieve activiteiten of bij het uitlenen van boeken uit de schoolbibliotheek.

In- en uitgaan van de school

Op onze school vinden we het belangrijk dat de kinderen, de ouders en andere bezoekers zich welkom voelen in onze school. We willen aan de kinderen laten merken dat elk kind er toe doet. Het

is belangrijk dat jij er bent! Het in- en uitgaan van de school is een uitgelezen kans om op een ontspannen manier contact te maken met kinderen én ouders uit verschillende groepen. Alle leerlingen worden in de ochtend begroet met een hand en bij het uitgaan van school wordt de dag ook weer afgerond met het geven van een hand. Tijdens dit moment heeft de leerkracht even kort persoonlijk contact met de leerling, er wordt een extra compliment gegeven, een afspraak herhaald of iets dergelijks.

Inspraak

De ouders van onze school kunnen in drie geledingen op verschillende niveaus meepraten, meedenken en meebeslissen over allerlei onderwerpen die hun kind en de school aangaan.

Ouderraad (OR)

Sinds augustus 1993 is er een ouderraad (OR) aan de school verbonden. Het doel van de ouderraad is de relatie tussen de ouders en de school te bevorderen en wel op zodanige wijze, dat de werkzaamheden van de ouderraad aan het optimaal functioneren van de school bijdragen. De ouderraad zet zich o.a. in bij de coördinatie van verschillende vieringen en schoolactiviteiten en beheert (mede) het ouderfonds. Ze staat in nauw contact met het team en de directie. Het reglement van de ouderraad, waarin alles nauwkeurig omschreven staat, is ter inzage op school aanwezig.

Medezeggenschapsraad (MR)

Sinds maart 1985 is er aan Montessorischool de Flierefluiter een medezeggenschapsraad verbonden, overeenkomstig de Wet Medezeggenschap Onderwijs. Na het ontstaan van de Traditionele Vernieuwingschool Hoorn op 1 augustus 2001 door de fusie met Jenaplanschool de Tandem bestaat de medezeggenschapsraad uit 8 leden. Hiervan worden 4 leden gekozen uit en door de ouders en 4 leden uit en door het personeel. De MR vergadert minimaal 10 keer per jaar. Zowel de vergaderingen als de notulen van de vergaderingen zijn openbaar en terug te vinden op de website. Alle ouders en personeelsleden kunnen agendapunten inbrengen en toelichten. Het doel van de MR is overleg, inspraak en openbaarheid op school te bevorderen. Zij kan, over alles wat de school betreft, voorstellen doen aan het bestuur of teamvergadering. Ten aanzien van een aantal zaken heeft de MR adviesrecht, in andere zaken heeft zij instemmingsrecht. In het medezeggenschapsreglement staat alles nauwkeurig omschreven.

Schoolbestuur (STABO Hoorn)

Met ingang van 1 augustus 2011 is het wettelijk verplicht om een scheiding aan te brengen tussen bestuur en toezicht. Het bestuur heeft na overleg met de besturenorganisatie waarvan het schoolbestuur lid is (VBS) besloten tot de vorming van een algemeen bestuur, bestaand uit een uitvoerend deel en een toezichthoudend deel. In het uitvoerend deel van het schoolbestuur zitten de directeurs van de beide vestigingen: Patricia Meyer van TVH Montessorischool de Flierefluiter en Ids de Haan van TVH Jenaplanschool de Tandem. Het toezichthoudend deel bestaat uit 5 ouders afkomstig van de beide vestigingen.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor:

- Personeelsbeleid
- Beheer van door de overheid beschikbaar gestelde fondsen
- Beheer en onderhoud van gebouwen en materialen
- Toezicht op de gang van zaken binnen de school waaronder het leer- en werkklimaat voor de personeelsleden en de kinderen

De directeur/bestuurders zijn belast met de uitvoering van bovenstaande taken.

Het mandaat van beide directeur/bestuurders is nader omschreven in het Bestuursreglement/managementstatuut STABOH, mei 2012.

Het team

'Het grootste teken van succes voor een leraar is om te kunnen zeggen: de kinderen werken nu alsof ik niet besta.' - Maria Montessori

De rol van de leerkracht

De taak van de leerkracht op een montessorischol is er vooral op gericht kinderen te begeleiden bij de ontwikkeling van de zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Op het gebied van het bevorderen van de zelfstandigheid is 'Help mij het zelf te doen' een bekende uitspraak van Maria Montessori. Maria Montessori heeft heel duidelijk naar voren gebracht dat kinderen alleen door eigen activiteit kunnen leren en kennis kunnen verwerven. Hoewel kinderen kunnen leren door zelfwerkzaamheid is de rol van de leerkracht van niet te onderschatten betekenis. Zij moeten hun belangstelling opwekken, hen aanmoedigen en de leerstof op grootse wijze aanbieden. Zij moeten een persoonlijkheid en een mens zijn, gevoelig en vol belangstelling voor de leerlingen (uit: 'Door het kind naar een nieuwe wereld - Maria Montessori).

Het kind wordt aangemoedigd om het niveau te behalen dat binnen zijn mogelijkheden ligt. Steeds worden er wegen gezocht om het kind daartoe te motiveren. Met individuele en groepslessen stimuleert en begeleidt de leerkracht het leerproces van ieder kind. De leerkracht houdt hierbij rekening met de eisen die vanuit de overheid gesteld worden. Dit geldt met name voor het opbrengst gericht werken. Het tot stand brengen van een positieve relatie met de leerling is de belangrijke opdracht van de leerkracht. Vervolgens stemt de leerkracht het onderwijsaanbod af en biedt deze aan op de individuele mogelijkheden van het kind.

Het op de juiste wijze aanvoelen van het kind hierbij is een belangrijke taak van de leerkracht. De leerkracht schept het veilige klimaat en de prettige sfeer waarin het kind gedijt. Het kind weet zich op zijn niveau geaccepteerd en gewaardeerd. Bijna alles is hierbij terug te voeren naar de uitspraak van Maria Montessori: 'Jouw vrijheid eindigt, waar de vrijheid van de ander begint.' In de geest hiervan gaat de leerkracht ook om met pestgedrag. Afhankelijk van de situatie wordt dit eerst individueel en daarna met een groepje of met de hele klas besproken. Respectvol omgaan met elkaar is niet iets van een eenmalig project, maar heeft de dagelijkse aandacht van de leerkracht. De taak van de leerkracht is erop gericht dat het kind activiteiten ontplooit. Vanuit deze gedachte is het inrichten van het lokaal met de daarbij behorende leermiddelen een van de belangrijkste taken van de leerkracht.

Ontwikkeling van de leerkrachten

De leerkrachten blijven zichzelf ontwikkelen, ze schrijven ieder jaar zelf hun eigen ontwikkelingsplan. Gekoppeld aan dit plan vinden gesprekken en nascholing plaats. Dit alles wordt bijgehouden in het dossier van de leerkracht. Om elkaar scherp te houden zijn er klassenbezoeken van collegae, de bevindingen worden met elkaar besproken. Er worden daarnaast functionerings- en beoordelingsgesprekken gevoerd met de leerkrachten. In ons kwaliteit systeem is ook een uitgebreid proces van diverse klassenbezoeken en observaties opgenomen. Gefilmd worden en de beelden met een coach nabespreken behoort ook tot de jaarlijks terugkerende activiteiten.

Mocht u meer informatie willen over de beoordeling van leerkrachten dan kunt u contact opnemen met de schoolleiding.

Vervanging bij afwezigheid van leerkrachten

Door het huidige grote tekort aan invalleerkrachten is het bij ziekte en/of afwezigheid van leerkrachten steeds lastiger een vervanger te vinden. De vervangingsproblematiek wordt naar verwachting in de komende jaren alleen maar groter, zodat we ons genoodzaakt zien een goed

vervangingsprotocol te hanteren. Dit protocol wordt jaarlijks via het jaarboekje en de INFO bij de ouders opnieuw onder de aandacht gebracht.

Ziekte, kort verlof en andere afwezigheid wordt bij voorkeur door de duo-partner (of andere collega die bereid is in te vallen) opgevangen. Is dit niet mogelijk dan wordt er een externe invaller ingezet. Is deze niet beschikbaar dan wordt de klas opgedeeld over de overige groepen. Is er nog een leerkracht onverwacht afwezig dan wordt de groep van deze leerkracht, indien aanwezig opgevangen door ambulant onderwijsbevoegd personeel.

Bij afwezigheid van een 3e leerkracht (of 2e bij afwezigheid van ambulant personeel) kan het voorkomen dat de klas noodgedwongen geen les heeft en dus thuis blijft. De ouders krijgen van tevoren bericht dat er voor de klas van hun kind geen leerkracht beschikbaar is. Het verzoek is aan de ouders om zelf de opvang van hun kind te verzorgen. Wanneer dit voor hen onoverkomelijke bezwaren geeft, wordt hun kind op school in een andere klas opgevangen. Deze regeling proberen we uiteraard zoveel mogelijk te beperken en is in principe steeds voor slechts één dag.

Interne begeleiding

In de school is een intern begeleider (IB'er) aanwezig. Deze ondersteunt de leerkracht bij het vinden van antwoorden op vragen, zodat de leerkracht het kind beter verder kan helpen. De IB'er begeleidt geen kinderen zelf maar de leerkracht van het kind. De begeleiding kan zijn dat een kind wordt geobserveerd of een (extra) toets afgenomen krijgt. Na overleg gaat de leerkracht aan de hand hiervan zelf met het kind aan de slag, helpt en ondersteunt, maar is geen remedial teacher. Via de leerkracht, eventueel samen met de IB'er, krijgt u alle informatie over de extra begeleiding van uw kind. Ondersteuning van de leerkrachten is tevens gericht op het verbeteren van bijvoorbeeld het analyseren van toetsresultaten en het opstellen van plannen. Er is een aantal keer per jaar overleg met intern begeleiders van andere Montessorischolen en contact met het netwerk van intern begeleiders uit ons Samenwerkingsverband.

Samenstelling van het team

Het team bestaat in het schooljaar 2021-2022 uit 12 personen en is verdeeld over de functies: directeur, management assistent, leerkracht, interne begeleider, reken-coördinator, hoogbegaafden expert, ICT coördinator, jeugd- en gezinswerker, vakleerkracht gymnastiek, vakleerkracht zang/dans/drama en ander ondersteunend personeel. Nagenoeg alle personeelsleden werken parttime.

Vanuit onze visie op het democratisch burgerschap bieden wij ook graag onze steun aan mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Incidenteel begeleiden wij mensen in een werkervaringsplek en er zijn vrijwilligers die conciërgetaken verrichten. Op deze manier hopen wij onze kinderen de gelegenheid te geven in aanraking te komen met de meer kwetsbare mensen in onze samenleving. Uiteraard ontvangen wij stagiaires van diverse opleidingsinstituten. U kunt daarbij denken aan stagiaires van de PABO, onderwijsassistenten en management assistentes.

Interne vertrouwenspersoon

Marouscha Maas, de intern begeleider, is onze interne vertrouwenspersoon. Leerlingen kunnen bij haar voor zaken terecht die zij niet direct met de leerkracht willen bespreken. Voor de kinderen is zij als luisterjuf beschikbaar.

Praktische informatie

Algemeen

Onderwijsconcept

TVH Montessorischool de Flierefluiter maakt deel uit van de Traditionele Vernieuwingschool Hoorn. Dit is één school, die in de praktijk opgedeeld is in twee zelfstandige scholen ieder met zijn eigen onderwijsconcept, TVH Montessorischool De Flierefluiter en TVH Jenaplanschool de Tandem.

Montessorischool de Flierefluiter is in 2012 erkend door de Nederlandse Montessori-vereniging (NMV) en heeft bij het laatste audit-bezoek (april 2019) opnieuw het Montessori certificaat ontvangen, dit certificaat is geldig t/m 2024.

TVH Montessorischool de Flierefluiter is een Algemeen Bijzondere school, dat wil zeggen een niet door de overheid gestichte school, de school is door ouders opgericht. Onze montessorischool is in principe voor iedereen toegankelijk, omdat ons onderwijs wordt gegeven met eerbiediging van iedere godsdienst of levensbeschouwing. In het ondersteuningsprofiel wordt nader toegelicht waar de grenzen van ons onderwijs aanbod liggen. Deze is op te vragen bij de directie van de school.

Schoolgrootte

Op de teldatum van 1 oktober 2020 telde TVH Montessorischool de Flierefluiter 98 leerlingen.

De groeps grootte ligt volgend schooljaar tussen de 23 en 30 kinderen. De prognose van de gemeente Hoorn is dat de komende jaren het leerlingaantal schommelt rond de 110.

In het schooljaar 2021-2022 zijn de kinderen verdeeld over 4 groepen: 1 x groep 1/2, 1 x groep 3/4, 1 x groep 5/6 en 1 x groep 7/8. De maximale schoolgrootte die past in onze organisatie bedraagt 6 klassen; er is dus op dit moment ruimte voor groei. In de loop van het schooljaar stromen met name nieuwe vierjarigen in en wordt de kleutergroep groter. We streven naar een klassengrootte tussen de 25 en 30 kinderen. Aan de hand van de huidige gegevens en verwachte instroom, zal de verdeling van leerlingen in verschillende klassen voor het komende schooljaar reëel zijn. Doordat niet elk jaar het aantal aanmeldingen precies hetzelfde is, is er soms sprake van een minder evenwichtige verdeling. Hierbij komt het voor dat een klas gedurende een jaar meer dan 30 kinderen heeft.

Onze school biedt ook, in samenwerking met Berend Botje, onderwijs en opvang voor kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. De maximale grootte van deze groep is 16 kinderen.

Continuerooster

We hebben op school een continuerooster. De kinderen eten hun lunch in de klas terwijl de leerkracht voorleest, het Jeugdjournaal gekeken wordt of een andere educatieve activiteit wordt gedaan. De kinderen krijgen ruim de tijd om hun eten en drinken te nuttigen en er wordt geen eten of drinken mee naar buiten genomen. Na het eten hebben de kinderen pauze en gaan ze buiten spelen, leerkrachten houden toezicht tijdens het buitenspelen. Bij slecht weer blijven de kinderen in hun eigen klas, daar zijn verschillende mogelijkheden voor ontspanning aanwezig. Na een half uur pauze begint de lestijd in de klas weer.

Inschrijvingen

De school heeft een beperkte toelating van het aantal leerlingen. Dit heeft te maken met de maximale schoolgrootte en met het aantal zorgleerlingen. Het totaal aantal kinderen dat we op een verantwoorde manier kunnen begeleiden ligt tussen 150 en 160. Vanaf twee jaar kan een kind ingeschreven worden, deze inschrijving is definitief wanneer de ouders een bevestiging hebben ontvangen. Voorwaarde voor een toelating is dat het kind op 4 jarige leeftijd zindelijk is en dat de school inzage heeft in informatie die bij de peuterspeelzaal of de school van herkomst beschikbaar is. Verder geven de ouders door ondertekening van het inschrijfformulier aan: bereid te zijn de jaarlijkse vrijwillige ouderbijdrage te voldoen, hun opleidingsniveau, de inhoud van de schoolgids te kennen en onderschrijven, akkoord zijn met het beleid gericht op privacy en geven zij toestemming

voor het gebruik van film- en fotomateriaal. Meer informatie over ons privacy beleid kunt u vinden op onze website. Bij de plaatsing hebben broertjes en/of zusjes en 'verhuiskinderen' van een andere montessorischool voorrang. De ouders zijn via het inschrijfformulier op de hoogte gebracht van het feit dat het verstrekken van onjuiste informatie leidt tot het ongedaan maken van de inschrijving. Voor de inschrijving en aanname van zij-instromers is een apart protocol opgesteld. Ouders van zij-instromers ontvangen dit protocol na het eerste contact.

Plaatsing

Voor de plaatsing van kinderen op school maken we een onderscheid tussen drie groepen kinderen:

- De kinderen die als vierjarige geplaatst worden.
- De kinderen die tussentijds op school komen.
- De kinderen die nieuw zijn in een groep, maar al langer op school zitten.

De plaatsing van vierjarige kinderen

Voordat een kleuter geplaatst wordt zijn er twee gesprekken met de ouders, het inschrijvingsgesprek met de directeur en het kennismakingsgesprek met de leerkracht. Bij het inschrijvingsgesprek komen algemene zaken over het onderwijsconcept, onze organisatie en de vrijwillige ouderbijdrage aan de orde. Het kennismakingsgesprek is de eerste kennismaking tussen de leerkracht, de ouders en hun kind. Het gesprek vindt ongeveer twee weken voor de eerste schooldag plaats. Op de dag nadat het kind vier jaar is geworden, wordt het ingeschreven op school. Vanaf die tijd komt het kind op school om te wennen. De eerste week blijft het kind tot aan de grote pauze en in de tweede week tot en met de pauze. Meestal is het kind dan zo gewend dat het hele dagen naar school kan gaan. Als blijkt dat een ander wenschema nodig is, dan wordt dit in overleg met de ouders vastgelegd.

Tussentijdse plaatsing van kinderen

Door verhuizing of andere omstandigheden kan een kind van school wisselen. De leerling wordt zo snel mogelijk door ouders/verzorgers aangemeld. Deze tussentijdse plaatsing gaat volgens een speciale procedure. Deze procedure zorgt ervoor dat de leerkracht zicht krijgt op de specifieke onderwijsbehoefte van het kind. Na contact met de eerdere school praten schoolleiding, intern begeleider en leerkracht over de begeleidings(mo)gelijkheden op onze school. Hierna volgt het definitieve besluit over plaatsing. Toelating gebeurt op grond van het onderwijskundig rapport van de leerling, dat afgegeven wordt door de school van herkomst. De school kan afspreken een periode van 6 weken, eventueel verlengd met vier weken, te onderzoeken in hoeverre de school tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoeften van de aangemelde leerling. Nadat besloten is dat het kind definitief geplaatst wordt, zorgt de leerkracht ervoor dat het kind zich zo snel mogelijk in zijn nieuwe groep op zijn gemak voelt. Hierbij worden andere kinderen uit de groep betrokken. Het kan voorkomen dat een leerling in het speciaal basisonderwijs zich zo goed heeft ontwikkeld dat terugplaatsing wenselijk is. Voor deze leerling geldt dezelfde procedure. In overleg met het SBO en ouders wordt gekeken op welke manier de overstap het beste kan plaatsvinden.

De overgang naar de volgende bouw

De kinderen zitten in heterogene groepen (1,2 – 3,4 – 5,6 en 7,8) en zij doorlopen de fasen van jongste en oudste kind in een klas. Groepen bestaand uit drie leerjaren heeft onze voorkeur. Dat lukt niet altijd. Schooljaar 2021-2022 werken we met groepen die bestaan uit twee leerjaren. Soms, afhankelijk van het leerlingaantal, is er een tussenbouw die bijvoorbeeld bestaat uit de leerjaren 5-6-7. Hiervoor wordt dan gekozen om het leerlingaantal in de groepen zo goed mogelijk te verdelen. Voor de overgang naar een volgende bouw is een protocol opgesteld, waarin we afspraken hebben gemaakt over de groepssamenstelling. Hierbij wordt o.a. gekeken naar een evenwichtige verdeling van jongens en meisjes en een evenredige verdeling van kinderen die extra begeleiding nodig hebben. Wij plaatsen bij voorkeur geen broertjes en zusjes bij elkaar. In sommige gevallen is dat niet te voorkomen en bespreken we goed met ouders hoe de kinderen daarop voor te bereiden zijn. Voordat de kinderen definitief doorgaan naar hun nieuwe klas, vindt er een bespreking/overdracht plaats tussen hun oude en nieuwe leerkracht. Bij zorgkinderen is de interne begeleider ook bij dit

overleg aanwezig. De nieuwe leerkracht is hierdoor precies op de hoogte van de vorderingen van het kind en de pedagogische aanpak tot dan toe.

De overgang naar een volgende bouw wordt zorgvuldig begeleid. Er vinden speciale visite-ochtenden plaats, waarbij de kinderen individueel, of samen met een klasgenoot, een paar keer op visite gaan in een klas van de volgende bouw. Daarnaast vinden er wisselochtenden plaats aan het einde van een schooljaar, waarin de nieuwe groep als geheel in de nieuwe samenstelling een aantal keer bijeen komt. In het begin van het schooljaar wordt er extra aandacht besteed aan de nieuwe kinderen en aan de groepsvorming van de hele klas. In de bovenbouw zijn de kennismakingsdagen, de kinderen leren elkaar tijdens een 3-daags kamp kennen in een andere omgeving en er worden allerlei activiteiten gedaan die een goede groepsvorming bevorderen.

Financiën

Ouderbijdrage

Onze school verzorgt ieder jaar voor de kinderen leuke activiteiten, uitstapjes en materialen die een aanvulling zijn op ons lesprogramma en die ons Montessori-onderwijs typeren. Ook de schoolreisjes en de kennismakingsdagen (KMD) van de bovenbouw vallen hieronder.

We ontvangen voor deze extra activiteiten geen aanvullende financiën van de overheid. Ter ondersteuning van deze activiteiten is in overleg met de ouderraad, de medezeggenschapsraad en het bestuur een vrijwillige ouderbijdrage vastgesteld op € 95,- per kind per schooljaar. (Alleen voor de KMD van de bovenbouw wordt een extra bijdrage gevraagd. Dit bedrag is € 60,- per kind, per KMD.) Het bedrag van de ouderbijdrage wordt als volgt besteed:

- € 36,50 wordt besteed aan de schoolfeesten en activiteiten zoals het Sinterklaasfeest, kerstdiner, sportdag, bibliotheek, cultuur en excursies.
- € 30,00 wordt besteed aan de vervanging en aanschaf van montessorimateriaal en ander aanvullend educatief materiaal.
- € 28,50 wordt gereserveerd voor de schoolreisjes (+ aanvullend € 60,00 voor de KMD).

Een verzoek tot betaling van de vrijwillige ouderbijdrage ontvangen alle ouders jaarlijks voorafgaand aan het schooljaar in de zomervakantie.

Wij bieden u de mogelijkheid de betaling te spreiden over 4 termijnen. Indien u gebruik wilt maken van deze termijnbetaling, ontvangen wij deze graag op 1 september 2021, 1 november 2021, 1 februari 2022 en 1 april 2022. Ondanks het vrijwillige karakter van de totale ouderbijdrage stellen we het op prijs indien alle ouders deze bijdrage willen voldoen. Indien u problemen ondervindt bij de betaling, kunt u contact opnemen met de directie. Er kan dan eventueel een andere betalingsregeling worden getroffen. Voor instromende leerlingen wordt een aangepaste bijdrage gehanteerd. U betaalt dan vanaf de eerste volledige maand dat uw kind onze school bezoekt een deelbedrag. U ontvangt hiervoor achteraf een betalingsverzoek aan het einde van het schooljaar. Ouders die financieel niet daadkrachtig zijn, kunnen mogelijk gebruik maken van de mogelijkheden die Stichting Leergeld biedt (zie voor informatie en contactgegevens bijlage 1).

Overigens zal het uitblijven van betaling van de vrijwillige ouderbijdrage **niet** leiden tot uitsluiten van leerlingen van deelname aan activiteiten. Houdt u er echter wel rekening mee dat activiteiten kunnen worden afgelast indien er niet voldoende draagkracht voor is. We denken dan met name aan theaterbezoek, schoolreisjes en andere externe activiteiten.

Sponsoring door derden

Het sponsorbeleid van de school is vastgelegd in een apart beleidsstuk. Samengevat komt het erop neer dat de richtlijnen en gedragsregels uit de Brochure Sponsoring van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen als uitgangspunt zijn genomen bij het opstellen van het sponsorbeleid. Verder zijn er duidelijke afspraken vastgelegd over de tegenprestaties van de school en worden nieuwe sponsorovereenkomsten voorgelegd aan de Medezeggenschapsraad.

Schoolverzekering voor leerlingen

De school heeft voor alle kinderen, leerkrachten en hulpouders een ongevallenverzekering afgesloten. Voor de leden van het schoolbestuur dat bestaat uit ouders van de school is een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten.

Montessori peuterklas en buitenschoolse opvang (BSO)

Peuterspeelgroep

In samenwerking met Berend Botje wordt er op de Flierefluitier een peuterspeelgroep die opvang biedt waar de overtuigingen en ideeën van Maria Montessori model staan voor het soort opvang wat geboden wordt. In de peuterspeelgroep krijgen de kinderen dagelijks vers fruit en wordt water of thee gedronken. Als de kinderen een lange ochtend blijven, verzorgt Berend Botje ook een broodje tijdens de lunch. Voor de kinderen die nog niet zindelijk zijn, zijn er luiers aanwezig. De opvang kan plaatsvinden op maandag-, dinsdag-, donderdag- en vrijdagochtend. Ouders kunnen kiezen uit een lange of korte ochtend: kort is van 8.15 – 12.15 uur, lang is van 7.00 – 13.00 uur. De maximale groepsgrootte is 16 kinderen. Meer informatie en aanmelding kan via [Berend Botje](#) of de website van [de Flierefluitier](#).

Buitenschoolse opvang (BSO)

Berend Botje biedt kinderopvang, die een aanvulling is op de opvoeding thuis en op school en waar kinderen gestimuleerd worden in hun ontwikkeling. Maar vooral biedt Berend Botje kinderopvang waar kinderen met plezier naartoe gaan.

De VSO (voorschoolse opvang) wordt aangeboden op de maandag-, dinsdag-, donderdag- en vrijdagochtend van 07.00 uur tot de school begint. De NSO (naschoolse opvang) wordt aangeboden op alle dagen van de week met een maximale groepsgrootte van maximaal 22 kinderen. Na schooltijd is het echt de vrije tijd van kinderen. De sociale interactie tussen kinderen staat centraal en niet zozeer de cognitieve ontwikkeling. Toch wordt in samenspraak met de kinderen ook gewerkt aan thema's die aansluiten bij de interesse van kinderen. We vinden het belangrijk dat kinderen veel kunnen bewegen en gaan dus óf met de kinderen naar buiten óf we maken gebruik van het speellokaal en bieden daar bewegingsactiviteiten aan. We bieden de kinderen gezonde snacks zoals fruit & groente aan op de BSO. De opvang wordt verzorgd tot 18:30 uur. Berend Botje biedt ouders een schoolwekenpakket aan of een comfort pakket.

Routines en regels

Om onze organisatie goed te laten verlopen zijn routines, regels en afspraken onmisbaar. Ouders en leerkrachten geven samen het goede voorbeeld.

Routines

- 8.20 uur: De buitendeuren gaan open, de leerkrachten gaan naar hun klas en verwelkomen, geheel op de montessori wijze, de kinderen met het geven van een hand. De ouders nemen in de gang afscheid van hun kind.
- 8.30 uur: De les begint en de ouders hebben de school verlaten.
- 10.00 uur: De kleine pauze, de kinderen eten en drinken wat. We vragen de ouders om een gezonde snack zoals groente en/of fruit mee te geven. In de periode van november tot en met april verzorgen wij drie keer in de week een gezond tussendoortje (fruit of groente) voor al onze leerlingen.
- 12.00 uur: Lunchpauze, de kinderen krijgen voldoende tijd om hun meegebrachte brood te eten. Na het eten gaan de kinderen naar buiten. De leerkracht kan geen verantwoordelijkheid dragen voor het volledig nuttigen van meegebrachte tussendoortjes en/of lunch. We stimuleren de kinderen uiteraard wel hun meegebrachte etenswaren te nuttigen.
- 12.15-
12.45 uur buitenspeeltijd

14.45 uur Wachten de ouders hun kinderen buiten op. De kleuters en middenbouwleerlingen worden door de leerkrachten tot aan de buitendeur begeleid. De leerkrachten zien er op toe dat de kinderen volgens de gemaakte afspraken worden opgehaald. De leerkrachten uit de bovenbouw nemen bij de klasdeur afscheid van de kinderen.

Na 14.45 uur hebben de ouders de gelegenheid om het werk van hun kind(eren) in te zien of een gesprekje te hebben met de leerkracht.

Schooltijden

onderbouw groep 1 en 2: ma. & di. 8.30 - 14.45, woe vrij, do. & vr. 8.30 - 14.45
middenbouw groep 3 en 4: ma. & di. 8.30 - 14.45, woe 8.30 - 11.30, do. & vr. 8.30 - 14.45
bovenbouw groep 5 t/m 8: ma. & di. 8.30 - 14.45, woe 8.30 - 12.30, do. & vr. 8.30 - 14.45

Regels

Algemeen

De regels worden jaarlijks via een informatieve brief gedeeld met ouders en de medewerkers van de buitenschoolse opvang waar wij mee samenwerken. Onder schooltijd zijn onze schooldeuren gesloten en bezoekers dienen zich te melden bij het personeel.

Binnen

Onze basisomgangsvormen sluiten aan bij de uitgangspunten van de Vreedzame School gedachte:

- Wij zorgen ervoor dat iedereen erbij hoort. We staan open voor verschillen tussen mensen. Wij zorgen ervoor dat iedereen zich veilig voelt en zichzelf kan zijn.
- Wij lossen conflicten vlot samen op.
- Wij helpen elkaar. Wij dragen allemaal een steentje bij en dragen verantwoording voor de schoolgemeenschap.
- Wij leren op een democratische manier gezamenlijk besluiten te nemen.
- We lopen in de school en zorgen samen voor een rustige en gezellige sfeer in en rondom de school. Dit geldt ook voor activiteiten buiten het schoolgebouw.
- We dragen zorg voor eigen en elkaars eigendommen.

Buiten

Op het schoolplein gelden specifieke gedragsregels. Deze staan beschreven in ons sociaal veiligheidsplan. De regels worden in de klas besproken en/of aangeleerd. Op het schoolplein wordt door de leerkracht actief toezicht gehouden op het gedrag en samenspel van de kinderen. Er wordt gelet op verbale en non verbale uitingen van kinderen die de sfeer beïnvloeden. We benaderen bij voorkeur positief gedrag en benoemen fijn spel wanneer we dat waarnemen. Indien de uitingen van kinderen een negatieve invloed hebben, stuurt de leerkracht actief bij. In geval van een conflict worden de kinderen aan een mediator gekoppeld. Indien een conflict zich niet leent voor de mediators dan bemiddelt de leerkracht zelf.

Tijdens de grote pauze spelen de kleuters op het kleuterplein. De kinderen uit de middenbouw spelen op de speelplaats of voetballen op de voetbalveldjes. De kinderen uit de bovenbouw spelen op de speelplaats, voetballen op de voetbalveldjes of spelen op het basketbalveld. De fietsenrekken, de slootkanten en de parkeerterreinen horen niet bij het speelterrein van de kinderen. Er wordt geen eten mee naar buiten genomen.

Na afloop van de pauze worden de leerkrachten kort geïnformeerd over het verloop van de pauze. Zo kunnen ook in de klas complimentjes gedeeld of voor de volgende dagen afspraken gemaakt worden, indien iets voor verbetering vatbaar is.

Voor het veilig gebruik van de speeltoestellen geldt:

- De toestellen worden gebruikt passend bij het speeldoel
- Het klimhuisje mag alleen betreden worden via de trap
- Het klimhuisje kan alleen verlaten worden via de glijbeugels
- De duikelrekken worden door maximaal twee leerlingen tegelijk benut
- De wip mag alleen gebruikt worden door één leerling per stoeltje
- Op de balk van de wip mogen geen kinderen plaatsnemen

Na het beëindigen van de schooldag (lestijd) zijn ouders of andere volwassenen die het kind ophalen, verantwoordelijk voor het toezicht en de veiligheid bij gebruik van de speeltoestellen.

Bewegingslessen

Bij de bewegingslessen gelden de volgende aanvullende regels:

- Sieraden zijn niet toegestaan. Dus geen kettinkjes, armbandjes, grote oorbellen (knopjes mogen wel), of horloges om. Kinderen kunnen deze spullen in een bakje doen.
- Wanneer kinderen niet mee kunnen doen met de les, bijvoorbeeld vanwege een blessure, dan blijven deze kinderen op school of krijgen ze een regeltaak in de gymles. Het heeft de voorkeur dat de ouders de vakleerkracht en de eigen leerkracht ervan op de hoogte brengen.

Leerplicht

Alle kinderen van 5 jaar en ouder vallen onder de Leerplichtwet. Soms blijkt een schoolweek echter te lang voor kinderen die net 5 zijn geworden, ondanks dat de schoolweek voor onze kleuters een dag korter is dan voor de overige kinderen. Ze zijn te vermoeid en hebben tijdelijk thuis extra rust nodig. De ouders van deze kinderen kunnen een beroep doen op extra vrijstelling. Deze mogelijkheid is uitsluitend bedoeld om overbelasting van een kind te voorkomen. Zodra het kind zes jaar is, geldt deze overgangsregeling niet meer.

Vrijstelling en verzuim

Extra verlof kan alleen in bijzondere gevallen verleend worden. In artikel 11 van de Leerplichtwet staat omschreven wanneer een kind niet naar school kan, mag of hoeft. Dit is bijvoorbeeld het geval bij ziekte, schoolsluiting en de vervulling van plichten die voortvloeien uit godsdienst of levensovertuiging. Verder kent de Leerplichtwet vrijstelling wegens andere gewichtige omstandigheden. U kunt een verlofaanvraag via SocialSchools indienen of via een formulier. De exacte regelgeving voor verlof buiten de schoolvakanties kunt u opvragen bij de schoolleiding. U krijgt van de directie altijd een reactie op het aangevraagde verlof. Ongeoorloofd verzuim moet altijd gemeld worden bij de leerplichtambtenaar. Ook voor kinderen die nog niet leerplichtig zijn, stellen wij het op prijs als u een verlofaanvraag indient.

Voor een bezoek aan de huisarts, tandarts, e.d. volstaat het als u dit via SocialSchools meldt. Wij stellen het zeer op prijs als u deze afspraken zo veel mogelijk buiten de schooltijden plant. Afwezigheid van uw kind kunt u via SocialSchools bij ons melden, maar u kunt ook even bellen. Alle verlof en verzuim wordt geadmistreerd in ons leerling-administratiesysteem.

Vakantieregeling

Onze school volgt in de regel het adviesrooster van het Platform Samenwerkingsverband PO-VO West-friesland. Hiermee lopen de vakanties van de Flierefluiter grotendeels gelijk met de vakanties van de overige scholen uit de omgeving. Het vakantierooster wordt ieder jaar voor aanvang van de zomervakantie bekend gemaakt via het informatiebulletin van de school: de INFO. Bovendien wordt deze via de website van school gepubliceerd: www.montessori-deflierefluiter.nl.

Levensovertuiging

De Wet Primair Onderwijs WPO staat het toe dat op grond van bezwaren vanuit zijn levensovertuiging een ouder een beroep kan doen om zijn kind niet aan een bepaalde

onderwijsactiviteit te laten deelnemen. De school is dan verplicht om op school onder schooltijd een vervangende onderwijsactiviteit aan te bieden. Deze onderwijsactiviteit dient plaats te vinden onder toezicht van een leerkracht.

Spreekuren

De school kent geen spreekuren in de strikte betekenis van het woord. U kunt altijd informeel contact zoeken met de leerkracht na schooltijd. Veel ouders maken gebruik van de mogelijkheid om direct na schooltijd het werk van hun kind even te bekijken. Voor een korte mededeling is de leerkracht na schooltijd meestal wel beschikbaar. Wilt u echter wat langer met de leerkracht in gesprek, dan maakt u hiervoor bij voorkeur een afspraak.

Schenden van de gedragscode

Bij het bewaken van gedragsregels behoort ook het optreden in geval van overtreding. Bij schending van de gedragscode door kinderen of ouders wordt een vaste procedure gevolgd, die wordt beschreven in ons sociaal veiligheidsplan. Het sociaal veiligheidsplan ligt ter inzage bij de schoolleiding.

Wat te doen bij klachten?

Klachtenrecht

Overall waar mensen samenwerken kan iets fout lopen. Klachten kunnen in de meeste gevallen opgelost worden door ze op school te bespreken met de leerkracht, de directie of de speciaal daarvoor aangewezen contactpersoon. Indien het interne traject geen oplossing biedt, dan kan de klacht worden besproken met de externe vertrouwenspersoon of uiteindelijk worden behandeld door de Regionale Klachtencommissie Onderwijs West-Friesland. Onze school is aangesloten bij de 'Klachtenregeling onderwijs West-Friesland' en bij de 'Landelijke Klachtencommissie voor algemeen bijzonder onderwijs' (LKC). De functie van externe vertrouwenspersoon is ondergebracht bij de GGD Hollands Noorden.

Interne Contactpersoon

De interne contactpersoon helpt de ouders bij de procedure rondom de behandeling van een klacht. De contactpersoon voor onze school is dhr. Jeroen Schouten. Zijn contactgegevens:
jeroen.schouten@xs4all.nl, 0229 – 24 47 84

Externe vertrouwenspersoon

Een externe vertrouwenspersoon heeft vooral een taak in de opvang en hulpverlening. De externe vertrouwenspersoon begeleidt en ondersteunt ouders/verzorgers en leerlingen van de school bij de behandeling van klachten waarbij er sprake is van machtsmisbruik. Tevens heeft deze een informatieve functie voor medewerkers van de school. Van machtsmisbruik is onder andere sprake in geval van seksuele intimidatie, pesten, discriminatie, agressie en geweld. De externe vertrouwenspersoon is er alleen voor klachten van ouders/verzorgers en leerlingen tegen medewerkers van een school en bij klachten die ontstaan tussen leerlingen onderling. De externe vertrouwenspersoon is er niet voor klachten die in de thuissituatie spelen. Indien een medewerker van school advies en begeleiding nodig heeft, dan wordt verwezen naar de arbodienst van de school. Tevens levert de externe vertrouwenspersoon een bijdrage aan activiteiten gericht op het voorkomen van machtsmisbruik door bijvoorbeeld het geven van voorlichting en presentaties voor bijvoorbeeld ouders/verzorgers, interne contactpersonen en leerkrachten.

Indien u (ouder/verzorger, leerling of medewerker van een school) een klacht over machtsmisbruik heeft, kunt u contact opnemen met de externe vertrouwenspersoon. Deze kijkt hoe de klacht het beste aangepakt kan worden. In eerste instantie zal er altijd geprobeerd worden een oplossing te

zoeken tussen ouders/verzorgers, leerlingen en school. Indien dit niet lukt, kan overwogen worden een klacht in te dienen bij de klachtencommissie. De externe vertrouwenspersoon kan de klager eventueel begeleiden bij alle stappen.

Zie voor meer informatie bijlage 2 van deze schoolgids.

De externe vertrouwenspersonen kunt u schriftelijk dan wel telefonisch bereiken. U kunt een brief sturen waarin u uw klacht vermeldt. Vergeet hierin a.u.b. niet uw telefoonnummer te vermelden, zodat u teruggebeld kan worden.

GGD Hollands Noorden

t.a.v. Externe Vertrouwenspersoon Ellen Labree/Inez Ursem

Hertog Aalbrechtweg 22

Postbus 9276

1800 GG Alkmaar

Telefoonnummer [088 0100550](tel:0880100550)

Bij het gebruik van dit adres geldt binnen de GGD een speciaal protocol voor behandeling van post en archivering ter bescherming van de privacy van betrokkenen. U kunt de externe vertrouwenspersoon op werkdagen ook bellen. In de schoolvakanties kan het voorkomen dat de bereikbaarheid minder is.

Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (LKC)

Indien intern op school geen oplossing wordt gevonden of de klacht niet naar tevredenheid van klager wordt opgelost, kan de klacht voorgelegd worden aan de klachtencommissie. De klachtencommissie neemt na ontvangst van de schriftelijke klacht deze – mits de klacht qua termijn en inhoud – ontvankelijk is, in behandeling. Beide partijen (klager en school) worden altijd in de gelegenheid gesteld hun mening te geven (hoor en wederhoor). Na behandeling van de klacht, doet de Klachtencommissie uitspraak en geeft een advies aan het bestuur van de school. Het bestuur van de school beslist uiteindelijk wat er met dit advies gebeurt.

Het postadres van het ambtelijk secretariaat van de Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs is:

LKC

Postbus 95572

2509 CN Den Haag

Namen en adressen

De directeur/bestuurder van de school heet Patricia Meyer. Zij is drie dagen per week op school aanwezig, volgens een rooster dat steeds tevoren wordt vermeld in de INFO.

De directie en het team worden ondersteund door een management assistente: Alette Schaafsma. Zij is aanwezig op maandag (de hele dag) en op woensdagochtend.

De intern begeleider, Marouscha Maas, is aanwezig op dinsdag en donderdag.

Contactgegevens treft u op de volgende pagina aan.

Onderstaand een schema van de dagen wanneer een leerkracht voor welke klas staat. Op deze dagen zijn de leerkrachten overdag na 15.00 telefonisch bereikbaar. Daarnaast zijn ze bereikbaar via de contactgegevens op de volgende pagina.

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Peutergroep	Kelly Lesmeister	Kelly Lesmeister	x	Kelly Lesmeister	Kelly Lesmeister
Flamingo's (groep 1 & 2)	Liesbeth Helsdingen	Liesbeth Helsdingen	x	Liesbeth Helsdingen	Liesbeth Helsdingen
Kolibries (groep 3 en 4)	vacature	vacature	Manuela Hartman Kok	Manuela Hartman Kok	Manuela Hartman Kok
Pimpelmezen (groep 5 en 6)	Melanie Hoogendam	Melanie Hoogendam	Melanie Hoogendam	Melanie Hoogendam	Melanie Hoogendam
Kaketoos (groep 7 en 8)	Saskia Roukema	Saskia Roukema	Saskia Roukema	Debby van Weerdenburg	Debby van Weerdenburg

Schooladres

TVH Montessorischool de Flierefluit

Bezoekadres: Akkerwinde 57, 1689 NV Zwaag

Telefoonnummer: 0229 - 23 23 42

Postadres: Postbus 429, 1620 AK Hoorn

Website: www.montessori-deflierefluit.nl

Facebook: [montessorischool de Flierefluit](https://www.facebook.com/montessorischool-de-flierefluit)

Ouderportal: www.socialschools.nl

School e-mailadressen overzicht

Directeur:	Patricia Meyer	directie@montessori-deflierefluitier.nl
Management	Alette Schaafsma	administratie@montessori-deflierefluitier.nl
Ondersteuning:		
Interne begeleider:	Marouscha Maas	IB@montessori-deflierefluitier.nl
Peuterklas:	Kelly Lesmeister	berendbotje.deflierefluitier@outlook.com
Onderbouw:	Liesbeth Heldingen	l.helsdingen@montessori-deflierefluitier.nl
Middenbouw:		
	Manuela Hartman Kok	m.hartmankok@montessori-deflierefluitier.nl
Bovenbouw:	Saskia Roukema	s.roukema@montessori-deflierefluitier.nl
	Melanie Hoogendam	m.hoogendam@montessori-deflierefluitier.nl
	Debby van Weerdenburg	d.vweerdenburg@montessori-deflierefluitier.nl
Vakleerkracht gym:	Sylvia Pesch	s.pesch@montessori-deflierefluitier.nl
Vakleerkracht	Evan Castenmiller	ecastenmiller@jenaplan-detandem.nl
Muziek/dans/drama		
Jeugd- en	Marian Koopman	m.koopman@hoorn.nl
gezinswerker	Elles van Amstel	elles@opvoedpakket.nl

Uitvoerend bestuur

De Flierefluitier:	Patricia Meyer, directeur/bestuurder; Directie@montessori-deflierefluitier.nl
De Tandem:	Ids de Haan, directeur/bestuurder; directie@jenaplan-detandem.nl

Toeziethoudend bestuur

Voorzitter:	Jeffrey Croes
Leden:	Nanouk Verwey, vacature, Rick Klaassen, Margaretha Piels
e-mailadres:	Bestuur@montessori-deflierefluitier.nl

Medezeggenschapsraad

Teamgeleding:	Marjolein Haanstra, Ellen van der Bij, Sylvia Pesch en Liesbeth Helsdingen
Oudergeleding:	Jan van Assema, Sonja Evers, Yildiz Jonkers,
e-mailadres:	MR@montessori-deflierefluitier.nl

Ouderraad

Leden:	Sharon van der Willige (voorzitter), Vivian Braeken (penningmeester), Jitske Frankenhuis, Ilona Koeten, Bianca Kalff-Koenen, vacature
e-mailadres:	OR@montessori-deflierefluitier.nl

Andere adressen

Interne vertrouwenspersoon:

Dhr. Jeroen Schouten: jeroen.schouten@xs4all.nl, 0229-244748

Externe vertrouwenspersoon

GGD Hollands Noorden
t.a.v. Externe Vertrouwenspersoon Ellen Labree/Inez Ursem
Hertog Aalbrechtweg 22
Postbus 9276
1800 GG Alkmaar
Telefoonnummer [088 0100550](tel:0880100550)

Landelijke Klachtencommissie

LKC, Postbus 95572, 2509 CN Den Haag

Schoolarts GGD Hollands Noorden

Mevr. T. van den Berg, schoolarts
Mevr. N. van Diepen, jeugdverpleegkundige
Mevr. N. van der Laan, doktersassistente
Tel. 088-0100551
Locatie C.J.G. de Cogge, Zwaag

Onderwijsinspectie

website: www.onderwijsinspectie.nl vragen over onderwijs: 0800-8051 (gratis)
Klachten over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld:
0900-1113111

Montessori

postadres vereniging: Boerhaavelaan 40, Unit B11-017, 2713 HX Zoetermeer e-mail: nmv-secretariaat@montessori.nl telefoonnummer: 06 – 40 233 698 website: www.montessori.nl

Jaaragenda

Voor de jaaragenda met alle schoolactiviteiten verwijzen we u naar de website van school:
www.montessori-deflierefluitier.nl

Interessante websites:

Hieronder een aantal websites die meer informatie geven over genoemde onderwerpen uit de schoolgids of over onderwerpen die interessant kunnen zijn.

1.Hoorn:	www.hoorn.nl/welkom-1punthoorn
Ambrasoft:	www.ambrasoft.nl
Berend Botje:	www.berendbotje.nl
DaVinci:	www.davinciacademie.nl
De Vreedzame School:	www.vreedzaam.net
Getal & Ruimte:	www.noordhoffuitgevers.nl (Getal en Ruimte)
GGD Hollands Noorden:	www.ggdhollandsnoorden.nl (schoolkind)
Hoogbegaafdheid:	www.pharosnl.nl
Jeugd Sportpas:	www.hoorn.nl/Jeugdsportpas
Kinderpostzegels:	www.kinderpostzegels.nl
Landelijke Klachtencommissie:	www.onderwijsgeschillen.nl
M5:	www.m5groep.com
Meldcode huiselijk geweld:	www.rijksoverheid.nl
Nieuwsbegrip:	www.nieuwsbegrip.nl
Passend onderwijs:	www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs
Perspectief op School:	www.perspectiefopschool.nl
Scheiding:	www.echtscheiding-wijzer.nl (kind)
Stichting Leergeld Westfriesland:	www.leergeldwestfriesland.nl
Surfspot:	www.surfspot.nl
Taal: Doen!:	www.taaldoen.nl
Unicef:	www.unicef.nl/in-de-klas/leerkracht/unicef-loop
Veilig Leren Lezen:	www.zwijzen.nl/lesmethoden/veilig-leren-lezen
Verkeerslessen:	www.vvn.nl
Westfriese Knoop:	www.dewestfrieseknoop.nl

Bijlagen

Bijlage 1:

Stichting Leergeld West-Friesland voor het schooljaar 2021-2022

Leergeld West-Friesland zet zich in voor schoolgaande kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar uit gezinnen met minimale financiële middelen, die vanwege gebrek aan financiële middelen niet mee kunnen doen met hun leeftijdgenootjes. Ouders of verzorgers van deze kinderen kunnen een beroep doen op hulp van Leergeld, indien zij bepaalde binnen- of buitenschoolse activiteiten voor hun kinderen niet kunnen betalen en een aantoonbaar inkomen hebben dat beneden 120% van het bijstandsniveau ligt. Ook gezinnen die moeten rond komen van leefgeld, omdat zij in een schuldhulpverleningstraject zitten kunnen een beroep doen op Leergeld. Meedoen kan in principe op vier verschillende gebieden: onderwijs, sport, cultuur of welzijn:

Onderwijs:

Onderwijs is van groot belang voor de ontwikkeling van een kind. Er kan een aanvraag ingediend worden voor bijvoorbeeld een ouderbijdrage, schoolreisje of schoolkamp.

Sport:

Via sport kan een kind leren omgaan met andere kinderen en leren omgaan met winnen en verliezen. We hebben al veel gezinnen kunnen helpen met het betalen van de contributie van een sportclub. Soms kunnen we ook helpen als het gaat om sportkleding of om spullen die nodig zijn om te sporten.

Cultuur:

Op het gebied van cultuur kunt u een aanvraag indienen. Hierbij kunt u denken aan muziekles, balletles of danslessen, maar ook creatieve cursussen zoals schilderen, toneelspelen of pottenbakken.

Welzijn:

Overige activiteiten, zoals bijvoorbeeld deelname aan de scouting, behoren tot de mogelijkheden. Ook verstrekt Leergeld een goede 2e hands fiets en maximaal één gebruikte computer met actuele software per gezin.

Aanvragen kunnen dus in principe variëren van een aanvraag voor een vergoeding voor een fiets, computer of schoolreisje tot een aanvraag voor een vergoeding voor de contributie voor een sportclub of scouting.

Inkomensnormen

Leergeld ondersteunt kinderen indien het inkomen van de ouders niet meer bedraagt dan 120% van het bijstandsniveau:

Eenoudergezin: € 1.582,-

Meerpersoonshuishouden: € 1.804,-

Kwijtschelding kosten voortgezet onderwijs, zoals ouderbijdrage en excursies e.d. Leergeld werkt samen met het Atlascollege, Tabor, RSG Enkhuizen en Martinuscollege over kwijtschelding van de eigen bijdrage van ouders voor diverse schoolactiviteiten. Afsproken is dat ouders bij Leergeld daartoe een aanvraag kunnen doen. Leergeld beoordeelt deze op basis van eigen de criteria. Indien het gezin hieraan voldoet ontvangen de ouders een brief, waarmee zij bij de administratie van de

schoolkwijtschelding kunnen aanvragen. Het afgelopen jaar is hiervan in tientallen gevallen gebruik gemaakt.

Nadere informatie

Alle bijdragen worden in natura verstrekt of betaalt Leergeld rechtstreeks aan scholen of verenigingen.

Voor vragen of nadere informatie kunt u terecht op de website www.leergeldwestfriesland.nl Klik op de knop 'Hulp voor uw kind'. Ouders kunnen ook bellen. Het Leergeld-kantoor is bereikbaar van 11.00 tot 15.00 uur op maandag t/m woensdag. Tel. nr. 0229 - 706800

Bijlage 2:

HANDLEIDING WERKWIJZE EN FUNCTIE EXTERNE VERTROUWENSPERSOON GGD HOLLANDS NOORDEN

Voorwoord

Overall waar gewerkt wordt kan er iets mis gaan. Vaak komt men er onderling wel uit door het voeren van gesprekken. Soms lukt het niet. Als het gaat om klachten over ongewenst gedrag, is het goed te weten dat de GGD Hollands Noorden twee externe vertrouwenspersonen heeft, die ingeschakeld kunnen worden. Van ongewenst gedrag wordt gesproken als we het hebben over pesten, agressie, discriminatie, geweld, seksuele intimidatie en seksueel misbruik. Bij alle klachten die te maken hebben met miscommunicatie/bejegening kan de externe vertrouwenspersoon ingeschakeld worden.

De externe vertrouwenspersoon is op de hoogte hoe om te gaan met klachten en kan hierin ondersteunen.

In dit document kunt u lezen wanneer u de externe vertrouwenspersoon kunt inschakelen, wat de functie externe vertrouwenspersoon inhoudt en wat u van de externe vertrouwenspersoon mag verwachten.

Voor de leesbaarheid is de gedragscode in de hij-vorm geschreven. Uiteraard betreft het zowel mannen als vrouwen.

Vormen van ongewenst gedrag

(gebaseerd op Model Voorlichting vertrouwenspersoon van de Landelijke Vereniging vertrouwenspersonen)

Ongewenst gedrag is een zeer ruim begrip. Als we spreken over ongewenst gedrag dan hebben we het over pesten, agressie, geweld, discriminatie, seksuele intimidatie en seksueel misbruik. Of een gedrag gewenst of ongewenst is wordt bepaald door degene die het ervaart.

Pesten

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychisch of fysiek geweld door een persoon of groep personen tegen meestal een ander, die niet meer in staat is zichzelf te verdedigen.

Plagen is geen pesten. In tegenstelling tot pesten zijn bij plagen beide partijen gelijkwaardig aan elkaar, is een geplaagde persoon nog gewoon "lid van de groep".

Agressie en geweld

Tot agressie en geweld wordt gerekend:

- Verbaal geweld en psychisch geweld: roddelen, rotopmerkingen maken, vernederen, schelden, beledigen, bedreigen, intimideren, openlijk terechtwijzen en gebaren maken;

- Fysiek geweld, zoals vernielen van persoonlijke eigendommen, spugen, fysiek hinderen, vastgrijpen, slaan, schoppen en overvallen.

Discriminatie

Discriminatie is te definiëren als ongerechtvaardigd onderscheid. Het betreft onderscheid op grond van geslacht, ras, nationaliteit, godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid en hetero- of homoseksuele gerichtheid.

Seksuele intimidatie

Seksuele intimidatie kan de volgende vormen aannemen:

- Verbaal: seksueel getinte grapjes en opmerkingen, ongepaste opmerkingen over kleding of het uiterlijk, voorstellen om naar bed te gaan, erotische ervaringen, fantasieën of dromen vertellen;
- Non-verbaal: staren en gluren, fysiek te dichtbij komen, blote afbeeldingen aan de muren ophangen, seksueel getinte gebaren maken, smakgeluiden, confronteren met pornografische mails of screensavers;
- Fysiek: op schoot trekken, aanraken op ongewone plaatsen, zoenen.

Seksueel misbruik

Dit zijn duidelijk strafbare feiten die in het wetboek van strafrecht beschreven staan, zoals aanranding en verkrachting.

Communicatie/bejegening

Naast deze vormen van ongewenst gedrag kunnen ook andere aspecten van miscommunicatie en bejegening een rol spelen bij het inschakelen van een extern vertrouwenspersoon.

Functie omschrijving externe vertrouwenspersoon GGD Hollands Noorden

De externe vertrouwenspersoon behartigt het belang van ouders/leerlingen en personeelsleden indien er sprake is van ongewenst gedrag en indien er sprake is van miscommunicatie/bejegening. De extern vertrouwenspersoon kan zowel door ouders/leerlingen ingeschakeld worden en door medewerkers van de school zelf.

Hij richt zich erop de melder van het ongewenste gedrag te ondersteunen en helpt bij het de-escaleren en beëindigen van het als ongewenst ervaren gedrag.

Taken externe vertrouwenspersoon

Er zijn drie hoofdtaken te onderscheiden van de extern vertrouwenspersoon:

1. Opvangen en begeleiden van de medewerker ;
  - opvang en eerste aanspreekpunt zijn voor medewerkers die ongewenste omgangsvormen ervaren. Luisteren naar en begeleiden van de melder op onderwerpen als discriminatie, intimidatie, agressie, pesten, seksuele intimidatie en grensoverschrijdend gedrag bij conflicten met als doel bij te dragen aan beëindiging van het ongewenst gedrag, de-escalatie van het conflict en het verbinden van de betrokken partijen. De melder van het ongewenste gedrag blijft ten allen tijde zelf verantwoordelijk voor het oplossen van zijn probleem;
  - doorverwijzen naar professionele hulpverleners en juridisch adviseurs, als de melding de rol van de vertrouwenspersoon overstijgt of andere zaken betreft dan ongewenste omgangsvormen;
  - begeleiden en ondersteunen van de melder bij diens gang naar de klachtencommissie (formeel traject) omdat het indienen van een klacht voor de klager zowel mentaal als inhoudelijk belastend kan zijn. De vertrouwenspersoon is inhoudelijk niet bij de klachtenprocedure betrokken.
2. Preventieve taken;

De externe vertrouwenspersoon begeleidt en ondersteunt de intern vertrouwenspersonen, directie en/of bestuur van de school;

- het verzorgen van scholingen over ongewenst gedrag aan interne vertrouwenspersonen;
- het adviseren van en voorlichting geven aan scholen over preventie van ongewenst grensoverschrijdend gedrag, het creëren van voorlichtingsmateriaal en hun zo nodig hierbij ondersteunen;
- het beoordelen van door anderen ontwikkelde producten.

3. Adviserende taken;

- de vertrouwenspersoon is alert op signalen over de sociale veiligheid in de organisatie. Hij adviseert directie en/of bestuur gevraagd en ongevraagd – en altijd in geanonimiseerde vorm - over sfeer, werkklimaat en (on)gewenste omgangsvormen als meldingen daartoe aanleiding geven;
- jaarlijks te rapporteren aan het bevoegd gezag ten aanzien van ongewenst gedrag.

Bevoegdheden externe vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon is er ter ondersteuning van de melder. De vertrouwenspersoon heeft ten behoeve van de uitoefening van de functie de onderstaande bevoegdheden nodig:

- het voeren van gesprekken;
- het begeleiden van de melder bij het indienen van een klacht én gedurende de interne klachtbehandeling;
- het ondersteunen van de melder bij het aangifte doen bij de politie bij het vermoeden van een strafbaar feit;
- het verwijzen van de melder naar hulpverleningsinstanties;
- het op eigen initiatief kunnen raadplegen van interne/externe deskundigen;
- doorverwijzen naar een andere vertrouwenspersoon;
- mogelijkheid zo nodig te communiceren met directie en/of bestuur.

Positie

De vertrouwenspersoon neemt de volgende positie in:

- onafhankelijk;
- niet te combineren met andere functies binnen de school;
- uitsluitend verantwoording verschuldigd aan het bevoegd gezag van de externe vertrouwenspersoon;
- de informatie waarover de vertrouwenspersoon beschikt, is vertrouwelijk, tenzij er wettelijke verplichtingen zijn die de geheimhoudingsplicht van de vertrouwenspersoon doorbreken.

Werkwijze externe vertrouwenspersoon GGD Hollands Noorden

Binnenkomen van een klacht

De melder kan de externe vertrouwenspersoon benaderen via de interne vertrouwenspersoon van de school of rechtstreeks. De externe vertrouwenspersoon luistert naar het verhaal van de melder en bespreekt daarna welke mogelijkheden de melder heeft bij het oplossen van de klacht met de voor- en nadelen. De melder bepaalt de route die gevolgd wordt. De externe vertrouwenspersoon geeft alleen adviezen. Mocht de melder een beslissing nemen die onverstandig is, zal de externe vertrouwenspersoon dit benoemen maar de uiteindelijke keus ligt bij de melder.

De externe vertrouwenspersoon streeft er altijd naar eerst een gesprek aan te gaan met de melder en andere betrokkenen. Vaak zijn er al meerdere gesprekken geweest tussen de melder en directie zonder resultaat. Uit de praktijk blijkt dat als er een gesprek plaatsvindt in aanwezigheid van de externe vertrouwenspersoon er op een andere manier naar elkaar geluisterd wordt en de klacht alsnog wordt opgelost. De externe vertrouwenspersoon zit bij dit gesprek niet als een bemiddelaar maar ter ondersteuning van de melder. Er zal daarom niet van te voren gevraagd worden naar het

verhaal van de andere partij. De externe vertrouwenspersoon leidt vaak het gesprek in en probeert daarna zoveel mogelijk alleen de melder en de andere betrokkenen aan het woord te laten. Mochten de emoties te hoog oplopen of als het gesprek vastloopt, kan de externe vertrouwenspersoon bijsturen. De externe vertrouwenspersoon zal dit aan het begin van het gesprek bespreken, zodat het voor beide partijen duidelijk is wat van de externe vertrouwenspersoon verwacht mag worden. Indien een gesprek geen oplossing biedt of als de melder geen gesprek wil met de direct betrokkenen zal de externe vertrouwenspersoon de melder begeleiden bij de stap die ze wel willen ondernemen.

De externe vertrouwenspersoon blijft de melder ondersteunen tot de klacht is afgehandeld.

Klacht over vermoeden seksueel misbruik

Indien een personeelslid hoort dat er een vermoeden is van seksueel misbruik tussen een personeelslid en een minderjarige leerling heeft hij/zij te maken met de meldplicht. Dit betekent dat dit personeelslid wettelijk verplicht is hetgeen hem/haar ter ore is gekomen te melden bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag zal vervolgens verdere stappen ondernemen.

Indien de melder bij de externe vertrouwenspersoon melding doet van een vermoeden van seksueel misbruik hoeft de externe vertrouwenspersoon dit wettelijk gezien niet te melden, omdat de externe vertrouwenspersoon geen personeelslid van school is. In dat geval begeleidt de extern vertrouwenspersoon de medewerker hoe dit te melden bij het bevoegd gezag.

Voor de veiligheid van de leerlingen is het verstandig iedere vorm van fysiek contact die als ongewenst ervaren wordt door de leerling of door ouders als ongewenst wordt ervaren te melden bij het bevoegd gezag zodat deze het verhaal van beide partijen kan aanhoren, kan overleggen met de vertrouwensinspecteur en vervolgens een beslissing kan nemen over eventuele maatregelen.

Adviestaak richting scholen

De externe vertrouwenspersoon kan door de interne vertrouwenspersoon, de directeur, andere personeelsleden en het bestuur van een school gebeld worden als ze advies willen hebben over:

- Preventie van ongewenst gedrag
- Een casus op school aangaande ongewenst gedrag
- Over een gevoerd beleid bij ongewenst gedrag

Taak van de school

- Zorgen dat de gegevens van de externe vertrouwenspersoon jaarlijks in de schoolgids vermeld staan.
- Zorgen dat de school aangesloten is bij een klachtencommissie.